

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2015 ж. 27 ақпандағы №143 Бұйрығымен
бекітілген форматқа сәйкес жария мүдделі ұйымдардың
жариялауы үшін (қаржы ұйымдарынан басқа)
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық
жеке қаржылық есептілігінің нысандары

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МАЗМҰНЫ

	Бет
2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-4
2016 Ж . 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫ	
Жеке бухгалтерлік баланс (№1 Нысан)	5-6
Пайда мен залалдар туралы жеке есеп (№2 Нысан)	7
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп (№3 Нысан)	8-9
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп (№4 Нысан)	10-13
Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба	14-44

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жеке қаржылық жағдайын, сол күні аяқталған жыл іші оның қызметінің жеке нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Халықаралық қаржылық есептілігі стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 ж. 27 ақпандағы №143 Бұйрығымен (бұдан әрі – «№143 Бұйрық») бекітілген жария мүдделі ұйымдардың жариялауы үшін жылдық қаржылық есептілігі нысандарының форматына сәйкес дайындауға жауапты.

Жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау кезінде басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Компания қызметінің жеке қаржылық жағдайы мен жеке қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- №143 бұйрықпен бекітілген жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарының форматын сақтауға, сонымен қатар дайындалуына негіз болған ХҚЕС сәйкес дайындалған, аудиттелген жеке қаржылық есептілікке сәйкес келуін қамтамасыз етуге;
- Компанияның өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Компания басшылығы сондай-ақ:

- Компанияның барлық кәсіпорындарында тиімді әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдануға;
- Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге мүмкіндік беретін нысанда есеп жүргізуге, сонымен қатар кез келген күндегі жағдай бойынша Компанияның жеке қаржылық жағдайы туралы нақты ақпаратты ұсынуға және жеке қаржылық есептілік нысандарының №143 Бұйрықпен бекітілген жеке қаржылық есептілігі форматына сәйкес келуін, сондай-ақ дайындалуына негіз болған ХҚЕС сәйкес дайындалған, аудиттелген жеке қаржылық есептілікке сәйкес келуін қамтамасыз етуге;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп заңнамасына және ХҚЕС сәйкес жүргізуге;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтауға және болдырмауға жауапты.

Компанияның 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын басшылық 2017 ж. 6 сәуірде бекітті.

Компания басшылығының атынан:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Басқарма төрағасы
(Президент)
Н.І. Қилыбай

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ Экономика және қаржы жөніндегі вице-президенттің м.а.
Ш.Х. Нұрбаева

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Бас бухгалтердің м.а.
Ғ.К. Касенова

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ Директорлар кеңесіне және Акционеріне:

Ескертпесі бар пікір

Біз №1, №2, №3, №4 нысандарды, сонымен қатар жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазбаны және есеп саясатының негізгі ережелерінің қысқаша шолуын қамтитын «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күні аяқталған жыл іші қоса берілген жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, есебіміздің «Ескертпесі бар пікір білдірудің негізі» бөлімінде көрсетілген мәселенің мүмкін әсерін ескермегенде, қоса берілген 2016 жыл іші жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары барлық елеулі аспектілерде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы №143 Бұйрығына сәйкес дайындалған.

Ескертпесі бар пікір білдірудің негізі

3-ескертуде көрсетілгендей, Компания еншілес ұйымдарға инвестицияларды кейінгі құнсыздандуды шегергеннен кейінгі өзіндік құны бойынша есепке алады. Біз 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Вагонсервис» АҚ еншілес компаниясына 23,114,862 мың теңге сомасына салынған инвестициялар құнына (сондай-ақ оған 2016 ж. қосылған «Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ), сонымен қатар 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Вагонсервис» АҚ және «Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ еншілес ұйымдарына 23,114,862 мың теңге сомасына салынған инвестициялардың құнына қатысты жеткілікті аудиторлық дәлелдерді ала алмадық, себебі біз инвестицияларды жарғылық капиталға салу күніндегі олардың бастапқы құнын растауға мүмкіндігіміз болмады. Бұған қоса, 10-ескертуде көрсетілгендей, құнсыздандудың әлуелі бар екенін білдіретін белгілердің болуына қарамастан, Компания осы инвестициялардың құнсыздандуына сынақ жүргізген жоқ, бұл, біздің пікірімізше ХБЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздандуы» талаптарына сәйкес келмейді. Тиісінше, біз осы сомаларға қандай да бір түзетулердің қажеттілігін анықтай алмадық.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз есебіміздің «Жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарының аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне сәйкес және Қазақстан Республикасында жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарының аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптармен және Кодекспен белгіленген өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің ойымызша, біз ескертпесі бар пікір білдіру үшін жеткілікті әрі тиісті аудиторлық дәлелдеме алдық.

Маңызды жағдайлар

Біз есеп қағидалары көрсетілген қоса берілген жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына 3 Ескертпеге назар аударамыз. Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары Компанияның Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің жылдық қаржылық есептілікті дайындау бойынша 2015 жылғы 27 ақпандағы №143 Бұйрығының талаптарын сақтау мақсатында дайындалған. Сондықтан, бұл жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары басқа мақсаттарға жарамсыз болуы мүмкін. Бұл біздің пікіріміздің өзгеруіне әкелген жоқ.

Делойт атауы бір немесе бірнеше кез келген «Делойт Туш Томацу» тобына кіретін заңды тұлғалардың біріне қатысты, оның қатысушыларының жауапкершілігі олар кепілдік берген көлеммен шектелетін, Ұлыбритания заңнамасына сәйкес тіркелген жеке компания болып табылады; әр сондай заңды тұлға жеке және тәуелсіз заңды тұлға болып табылады. «Делойт Туш Томацу Лимитед» тобының және оған кіретін заңды тұлғалардың заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/about. «Делойт» ТМД заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/ru/about

Бұдан басқа, біз қоса берілген жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына 13 және 20 Ескертулерге назар аударамыз - оларда сауда кредиторлық берешектің 80% және өзіндік құнның 55% байланысты тараптармен жасалған мәмілелерден, атап айтқанда «Қазақстан Темір Жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ және оның еншілес кәсіпорындарымен жасалған мәмілелерден алынғаны, сондай-ақ ондай тұлғалармен жасалатын мәмілелер үшінші тараптармен жасалатын мәмілелерден өзгеше шарттар бойынша жасалуы мүмкін екендігі айтылған. Бұл жағдайлар біздің пікірімізді өзгертуге әкелмеді.

Басқа да мәліметтер

Компания 2016 жыл іші жылдық жеке қаржылық есептілікті Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындады. Біз осы есептілік бойынша 2017 ж. 6 сәуірде аудиторлық қорытынды шығардық.

Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары үшін басшылық және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар жауапкершілігі

Басшылық жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы №143 Бұйрығына сәйкес дайындауға және шынайы ұсынуға, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау барысында басшылық Компанияның үздіксіз қызметті жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе басшылықтың Компанияны таратуға немесе қызметін тоқтатуға баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Компанияның жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарын дайындауын бақылауға жауапты.

Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау үшін аудиторлар жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықпалсыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарында елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында мүмкін елеулі бұрмалаушылықтардың анықталуына кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтар ықпалсыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесі болуы мүмкін және егер олардың жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары негізінде қабылданатын қолданушылардың экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алатыны негізді түрде болжанса, елеулі болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарының елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіру үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалау ұсыну немесе қолданыстағы ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызды ішкі бақылауларды зерделейміз, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін, сондай-ақ басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі туралы жорамалды қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Компанияның үздіксіз қызмет жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізді модификациялаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есептің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделеді. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның үздіксіз қызметті жалғастыру қабілеттігінен айырылуына әкелуі мүмкін.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғаларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жайлы, сонымен қатар аудит барысында анықталған елеулі мәселелер жайлы, соның ішінде ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Алуа Есімбекова
Жоба бойынша серіктес
Қоғамдық бухгалтер
Нью-Гемпшир штаты, АҚШ
2014 ж. 12 маусымдағы №07348

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген
Қазақстан Республикасы бойынша аудит
жүргізу құқығы бар лицензиясы
№00000015, түрі МФЮ-2

Астана, Қазақстан Республикасы
2017 ж. 6 сәуір

Дәулет Қуатбеков
Білікті аудитор
2002 ж. 15 ақпандағы
№ 0000523
Біліктілігін растайтын куәлік
Қазақстан Республикасы

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ
Ұйым қызметінің түрі: Жолаушыларды тасымалдау
Ұйымдастыру-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам
Есептілік нысаны: Шоғырландырылмаған
Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 9,271 адам
Кәсіпкерлік субъектісі: Ірі
Заңды мекенжайы (ұйымның): Қазақстан Республикасы, Астана қ., Есіл ауданы,
Қонаев к-сі, 6

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС
2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Активтер	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	мың теңге Есепті кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	9,012,740	4,074,588
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	011	-	-
Туынды қаржы құралдары	012	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	013	-	-
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015	-	-
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	1,514,200	831,276
Ағымдағы табыс салығы	017	4,147	4,147
Қорлар	018	572,754	645,228
Өзге де қысқа мерзімді активтер	019	4,689,368	6,715,325
Қысқа мерзімді активтер жиыны (010 жолдан 019 жолды қоса алғандағы сомасы)	100	15,793,209	12,270,564
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	110	-	-
Туынды қаржы құралдары	111	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	112	-	-
Өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	113	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	114	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	115	117,217	137,599
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	116	24,822,885	24,822,885
Инвестициялық мүлік	117	-	-
Негізгі қаражат	118	87,454,907	81,097,505
Биологиялық активтер	119	-	-
Барлау және бағалау активтері	120	-	-
Материалдық емес активтер	121	51,046	75,338
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	123	21,172,887	25,908,457
Ұзақ мерзімді активтер жиыны (110 жолдан 123 жолды қоса алғандағы сомасы)	200	133,618,942	132,041,784
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		149,412,151	144,312,348

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС
2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша (жалғасы)

	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
мың теңге			
Міндеттеме және капитал			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	210	-	-
Туынды қаржы құралдары	211	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	212	1,282,935	910,721
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	213	35,533,475	30,829,407
Қысқа мерзімді резервтер	214	-	-
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	215	-	-
Қызметкерлерге сыйақылар	216	483,835	402,111
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	217	3,191,323	2,872,736
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны (210 жолдан 217 жолды қоса алғандағы сомасы)	300	40,491,568	35,014,975
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	310	-	-
Туынды қаржы құралдары	311	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	312	36,756,121	34,614,971
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	313	-	-
Ұзақ мерзімді резервтер	314	-	-
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	315	10,551,236	11,176,051
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	316	907,364	1,391,752
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса алғандағы сомасы)	400	48,214,721	47,182,774
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	72,744,613	72,744,613
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412	-	-
Резервтер	413	-	-
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	414	(12,038,751)	(10,630,014)
Бас ұйымның меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғандағы сомасы)	420	60,705,862	62,114,599
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	60,705,862	62,114,599
Баланс (300 жол +301 жол+400 жол + 500 жол)		149,412,151	144,312,348

Компания басшылығы атынан:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Басқарма төрағасы
 (Президент)
 Н.И. Қилыбай

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Экономика және қаржы
 жөніндегі
 вице-президенттің м.а.
 Ш.Х. Нұрбаева

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Бас бухгалтердің м.а.
 Ғ.К. Касенова

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша

мың теңге

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Түсім	010	98,259,790	88,646,635
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	98,071,608	94,774,262
Жалпы пайда (010 жол - 011 жол)	012	188,182	(6,127,627)
Сату бойынша шығыстар	013	-	-
Әкімшілік шығыстар	014	5,567,459	4,242,806
Өзге шығыстар	015	-	-
Өзге кірістер	016	290,060	1,112,482
Операциялық пайда жиыны (шығын) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	(5,089,217)	(9,257,951)
Қаржыландыру бойынша түскен кірістер	021	874,407	702,361
Қаржыландыру бойынша шығыстар	022	2,080,562	1,453,151
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (шығынындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге де операциялық емес кірістер	024	-	-
Өзге де операциялық емес шығыстар	025	-	-
Салық салғанға дейінгі пайда (шығын) (+/- 020 жолдан 025 жолды қоса алғанда)	100	(6,295,372)	(10,008,741)
Табыс салығы бойынша шығыстар	101	(1,422,208)	(367,087)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (шығын) (100 жол - 101 жол)	200	(4,873,164)	(9,641,654)
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (шығын)	201	-	-
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда: (200 жол + 201 жол):	300	(4,873,164)	(9,641,654)
негізгі ұйымның меншік иелері		(4,873,164)	(9,641,654)
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Өзге де жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400	274,856	123,225
оның ішінде:			
Негізгі қаражатты қайта бағалау	410	-	-
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау	411	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық пайдасындағы (шығынындағы) үлесі	412	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	413	274,856	123,225
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына табыс салығы мөлшерлемесін өзгерту тиімділігі	414	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	415	-	-
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	416	-	-
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417	-	-
Өзге де жиынтық пайданың өзге де құрауыштары	418	-	-
Пайда (шығын) құрамында кері сыныптау кезіндегі түзету	419	-	-
Өзге де жиынтық пайда құрауыштарының салықтық тиімділігі	420	-	-
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	(4,598,308)	(9,518,429)
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
негізгі ұйымның меншік иелері		(4,598,308)	(9,518,429)
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	-	-
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Компания басшылығы атынан:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Басқарма төрағасы
(Президент)
Н.И. Қилыбай

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Экономика және қаржы
жөніндегі
вице-президенттің м.а.
Ш.Х. Нұрбаева

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Бас бухгалтердің м.а.
Ғ.К. Касенова

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

**АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл ішінде (тура әдіс)**

мың теңге

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдағы кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	86,541,712	70,749,073
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	67,134,347	50,382,601
өзге де табыс	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	54,688	61,415
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	-	-
өзге де түсімдер	016	19,352,677	20,305,057
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	80,598,033	55,985,036
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	58,553,205	31,304,391
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	187,959	55,870
еңбек ақыны төлеу бойынша төлемдер	023	13,340,853	13,067,504
сыйақы төлемдері	024	398,922	349,575
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	1,712,629	5,009,884
өзге де төлемдер	027	6,404,465	6,197,812
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	5,943,679	14,764,037
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 051 жолды қоса алғанда сомасы)	040	2,518,314	
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	041	-	-
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
өзге де ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	-	-
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046	-	-
өзге де қаржы активтерін өткізу	047	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	048	-	-
алынған дивидендтер	049	418,314	
алынған сыйақылар	050		
өзге түсімдер	051	2,100,000	
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	7,928,196	26,611,702
оның ішінде:			
негізгі қаражатты сатып алу	061	6,328,196	26,111,702
материалдық емес активтерді сатып алу	062	-	-
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066	-	-
өзге қаржы активтерін алу	067	-	-
қарыз беру	068	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
қауындасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	070	-	-
өзге төлемдер	071	1,600,000	500,000
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол - 060 жол)	080	(5,409,882)	(26,611,702)

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша (жалғасы) (тура әдіс)

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңге
			Алдағы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090	5,500,000	8,862,000
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	-	-
қарыздар алу	092	5,500,000	8,862,000
алынған сыйақылар	093	-	-
өзге түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100	1,116,111	
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101	1,116,111	-
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	-	-
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлеидер	104	-	-
өзге кетулер	105	-	-
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110	4,383,889	8,862,000
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	20,466	262,304
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол)	130	4,938,152	(2,723,361)
6. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	140	4,074,588	6,797,949
7. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	9,012,740	4,074,588

Компания басшылығы атынан:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Басқарма төрағасы
 (Президент)
 Н.И. Қилыбай

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Экономика және қаржы
 жөніндегі
 вице-президенттің м.а.
 Ш.Х. Нұрбаева

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Бас бухгалтердің м.а.
 Ғ.К. Касенова

2017 ж. 6 сәуір
 Астана қ., Қазақстан

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде

мың теңге

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы					Бақылауға алынбайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
Алдағы жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо	010	72,744,613	-	-	-	(6,249,915)	(6,249,915)	
Есеп саясатындағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	
Қайта есептелген сальдо (010 жол +/- 011 жол)	100	72,744,613	-	-	-	(6,249,915)	(6,249,915)	
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (210 жол + 220 жол):	200	-	-	-	-	(9,518,429)	(9,518,429)	
Бір жылдағы пайда (шығын)	210	-	-	-	-	(9,641,654)	(9,641,654)	
Өзге жиынтық пайда, барлығы (221 жолмен 229 жолды қоса алғанда сомасы):	220	-	-	-	-	123,225	123,225	
оның ішінде:								
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан түсетін өсім	221	-	-	-	-	-	-	
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан амортизацияны аудару	222	-	-	-	-	-	-	
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	223	-	-	-	-	-	-	
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерлетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық пайдадағы (шығындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	
Зейнетақы міндеттемелері бойынша ақтуарлық пайда (шығын)	225	-	-	-	-	123,225	123,225	
Еңшілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістердің тиімділігі	226	-	-	-	-	-	-	
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	
Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	228	-	-	-	-	-	-	
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	229	-	-	-	-	-	-	

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде (жалғасы)

Жол код ы	Аналық ұйымның капиталы	Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер	Бөлінбеген пайда	Бақылауға алынбайты н меншік иелерінің үлесі	мың теңге Капитал жиыны
300	Құрауыштардың атауы Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310 жолмен 318 жолды қоса алғанда сомасы):	-	-	-	-	5,138,330	-	5,138,330
310	оның ішінде: Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	-	-	-	-	-	-	-
	оның ішінде: қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны	-	-	-	-	-	-	-
	қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару	-	-	-	-	-	-	-
	қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда	-	-	-	-	-	-	-
311	Меншік иелерінің жерналлары	-	-	-	-	-	-	-
312	Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	-	-	-	-	-	-	-
313	Бизнесісті біріктіруге байланысты үлес құралдарын шығару	-	-	-	-	-	-	-
314	Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тінділігін шығара отырып)	-	-	-	-	-	-	-
315	Дивидендтерді төлеу	-	-	-	-	-	-	-
316	Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлүлер	-	-	-	-	-	-	-
317	Меншік иелерімен өзге де операциялар	-	-	-	-	5,138,330	-	5,138,330
318	Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне өзгерістер	-	-	-	-	-	-	-
400	Есепті жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо (100 жол + 200 жол + 300 жол)	72,744,613	-	-	-	(10,630,014)	-	62,114,599
401	Есеп саясатындағы өзгеріс	-	-	-	-	-	-	-
500	Қайта есептелген сальдо (400 жол +/- 401 жол)	72,744,613	-	-	-	(10,630,014)	-	62,114,599
600	Жалпы жиынтық пайда, барлығы (610 жол + 620 жол):	-	-	-	-	(4,598,308)	-	(4,598,308)
610	Бір жылғы пайда (шығын)	-	-	-	-	(4,873,164)	-	(4,873,164)

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде (жалғасы)

Жол код ы	Жарғылық (акционерлік) капитал	Аналық ұйымның капиталы				Бөлінбеге н пайда	Бақылауға алынбайты н меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер	Бөлінбеге н пайда			
620	-	-	-	-	274,856	-	274,856	
621	-	-	-	-	-	-	-	
622	-	-	-	-	-	-	-	
623	-	-	-	-	-	-	-	
624	-	-	-	-	-	-	-	
625	-	-	-	-	274,856	-	274,856	
626	-	-	-	-	-	-	-	
627	-	-	-	-	-	-	-	
628	-	-	-	-	-	-	-	
629	-	-	-	-	-	-	-	

Құраушылардың атауы
 Өзге жиынтық пайда, барлығы (621 жолмен 629
 жолды қоса алғанда сомасы):
 оның ішінде:
 Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта
 бағалағандағы өсім
 Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта
 бағалағандағы амортизацияны аудару
 Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық
 тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау
 Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан
 ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық
 пайдадағы (шығын дағы) үлесі
 Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда
 (шығын)
 Еңшілес компаниялардың мерзімі кейінге қалдырылған
 салығына арналған табыс салығының мөлшерлемесіндегі
 өзгерістердің тиімділігі
 Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып)
 хеджирлеу
 Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық
 айырма
 Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде (жалғасы)

Мың теңгеде

	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы				Бақылауға алынбайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті құралдар	Резервтер		
Құрауыштардың атауы	700					3,189,571	3,189,571
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 жолмен 718 жолды қоса алғанда сомасы)	710	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру		-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру		-	-	-	-	-	-
схемалары бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлес құралдарын шығару	713	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	714	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	716	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	717	-	-	-	-	3,189,571	3,189,571
Бақылауды жоғалтуға өкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо	800	72,744,613	-	-	-	(12,038,751)	60,705,862
(500 жол + 600 жол + 700 жол)							

Компания басшылығы атынан:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ Басқарма
 төрағасы
 (Президент)
 Н.И. Қилыбай

2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан«Жолаушылар тасымалы» АҚ
 Экономика және қаржы жөніндегі
 вице-президенттің м.а.
 Ш.Х. Нурбаева2017 ж. 6 сәуір
Астана қ., Қазақстан«Жолаушылар тасымалы» АҚ Бас
 бухгалтердің м.а.
 Ғ.К. Касенова

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА**
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») 1997 ж. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 ж. 31 қаңтардағы №129 Қаулысына сәйкес «Қазақстан темір жолы» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының құрамынан оны бөлу жолымен құрылды. Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамын қалыптастыру және қызметін ұйымдастыру мәселелері туралы» Қазақстан Республикасының 2002 ж. 27 сәуірдегі №479 Қаулысымен «Жолаушылар тасымалы» еншілес мемлекеттік кәсіпорны ашық акционерлік қоғам болып қайта құрылды (мемлекеттік тіркеу 2002 ж. 21 мамырда жүргізілді).

«Ұлттық темір жол компаниясының және ұлттық тасымалдаушылардың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 ж. 25 желтоқсандағы № 1389 қаулысымен «Жолаушылар тасымалы» АҚ-на Ұлттық тасымалдаушы мәртебесі берілді.

Компания ауданаралық, облысаралық және халықаралық қатынастағы жолаушыларды, пошта жөнелтілімдерін, жүк және жүкбағажын теміржолмен тасымалдауды жүзеге асырады.

Компанияның өз құрамында 4 филиалы бар: «Батыс», «Солтүстік», «Оңтүстік», «Экспресс».

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның жалғыз акционері - «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Акционер» немесе «ҚТЖ» ҰК» АҚ). Мемлекет атынан аналық компанияның акционері «Самұрық – Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ болып табылады. Байланысты тараптармен операциялар туралы толық ақпарат 26 Ескертуде көрсетілген.

Қазіргі уақытта темір жол жұмысының тиімділігін арттыру, негізгі құралдарды жаңарту мен «Жолаушылар тасымалы» АҚ көрсететін қызметтердің сапасын арттыру мақсатында 2015-2019 ж. «Нұрлы жол» Мемлекеттік инфрақұрылымдық даму бағдарламасы, 2025 ж. дейінгі «ҚТЖ» ҰК» АҚ Даму стратегиясы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қызметінің тиімділігін арттыру бағдарламасы жүзеге асырылып келеді.

Жолаушылар тасымалын дамыту шеңберінде мына негізгі міндеттерді орындау жоспарлануда:

- жолаушылар тасымалы қызметінің тиімділігін арттыру үшін шараларды жүзеге асыру;
- сала өндірісінің жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды жаңарту және жаңғырту;
- қызмет көрсетудің жаңа стандарттарын енгізу;
- жедел жолаушылар қозғалысын дамыту;
- нормативтік құқықтық базаны жетілдіру.

Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2015 ж. 30 желтоқсандағы №1141 1141 «Жекешелендірудің 2016–2020 жылдарға арналған кейбір мәселелері туралы» қаулысы бойынша «Жолаушылар тасымалы» АҚ бәсекелік ортаға беруге жатады.

Компанияның тіркелген кеңсесінің мекен-жайы: Астана қ., Есіл ауданы, Қонаев к-сі, 6.

Компанияның 2016 және 2015 жж. қызметкерлердің орташа саны сәйкесінше 9,271 және 9,661 адамды құрады.

Тарифтік саясат

Жолаушыларды облысаралық және халықаралық тасымалдауға арналған тарифтер

Компания жолаушыларды темір жол көлігімен тасымалдау бойынша қызметтер көрсетеді. Темір жол жолаушылар тарифтері – бұл жолаушыларды, жүк пен жүкбағажын тасымалдауға белгіленген төлем және алым. Тарифтердің осы базалық мөлшерлемелері 1995 ж. 1 наурыздан бастап «Жолаушыларды, жүк және жүкбағажын темір жол көлігімен тасымалдау тарифтері туралы» Қазақстан Республикасы министрлер кабинетінің 1995 ж. 24 ақпандағы №203 қаулысының негізінде енгізілді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетінің 2015 ж. 31 желтоқсандағы №494-ОД бұйрығына сәйкес Компания келесі қызмет түрлері бойынша тиісті тауар нарығында үстемділік және монополиялық жағдайға ие нарық субъектілерінің мемлекеттік тізіміне енгізілген:

- облысаралық қатынастағы темір жол көлігімен жолаушыларды тасымалдау;
- халықаралық қатынастардағы темір жол көлігімен жолаушыларды тасымалдау;
- темір жол көлігімен почталық жіберулерді тасымалдау;
- темір жол көлігімен жүк және жүк багажын тасымалдау.

Компания жолаушыларды Talgo вагондарынан құрастырылған жылдам жолаушылар поездармен тасымалдаудың экспресс қызметінің жаңа көрінісін 2014 ж. 19 қыркүйегінен бастап жүзеге асырып келеді. Жылдам поездарда жолаушыларды тасымалдау үшін жол жүру құжатының құны Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетімен реттелмейді.

Тарифтер швейцария франктерімен есептеледі. Республикаішілік қатынастағы швейцария франкінің бағамы №203 қаулыға енгізілген өзгерістерге (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 ж. 17 наурыздағы №258 қаулысы) сәйкес 103.05 теңге (Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2002 ж. 1 қазандағы ресми бағамы деңгейінде белгіленген. Мемлекетаралық қатынастағы тариф бағамсын теңгеге қайта есептеу айдың басында белгіленетін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қолданыстағы ресми бағамы бойынша ай сайын өткен айдың соңғы жұмыс күнінде жүргізіледі.

Жол жүру құжаты құнының деңгейін реттеу құралы Мемлекетаралық жолаушылар тарифінің («МАЖТ») базалық тариф мөлшерлемелеріне қолданылатын индекстеу коэффициенті болып табылады. Мемлекетаралық және облысаралық қатынастағы поездарда жолаушыларды тасымалдау үшін жол жүру құжатының, сондай-ақ, почта жөнелтілімдерін, жүк және жүкбагажын темір жол көлігімен тасымалдау құнын Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу комитеті реттейді.

Сонымен қатар, 2016 ж. 9 сәуірдегі қабылданған № 494-V «Темір жол көлігінің мәселелері бойынша кейбір заңнамалық актілерге өзгерістер мен толықтыруларды енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әлеуметтік маңызы бар облысаралық қатынастар бойынша жолаушыларды тасымалдау қызметтері бағасының (тарифтерінің) шекті деңгейін өкілетті орган - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі белгілейді.

Пошта, өзге де және жүк вагондарының жол жүру тарифтері

Өзге де және жүк вагондарының жол жүруі үшінші тараптардың жүк немесе пошталық вагондары Компанияға тиесілі жылжымалы құрамға қосылу арқылы жүзеге асады. Өзге де және жүк вагондарының жол жүру тарифтері реттеуге келмейтіндігіне байланысты оны Қоғам белгілейді. Жүк және өзге де вагондардың жол жүру тарифтері Жолаушылар тасымалы АҚ басқармасының 2016 ж. 29 шілдесіндегі №02/16 ішкі хаттамасымен бекітілген. Бекітілген тарифтер жедел, жолаушылар және жүк-жолаушылар поездарының құрамындағы вагондардың жол жүруіне қолданылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2. АҒЫМДАҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙ

Операциялық орта

Қазақстанды қосқанда, дамушы елдердің нарығы экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және дамыған нарықтардан артық тәуекелдерден өзгеше заңнамалық тәуекелдерге ұшырағыш. Бұдан бұрын дамыған экономикасы бар елдердің болжалды немесе нақты қаржылық қиындықтар немесе осы елдерде инвестициялардың болжалды тәуекелдері деңгейінің өсуі болғандықтан, Қазақстанның экономикалық және инвестициялық климатына едәуір әсер етуі мүмкін. Қазақстан дамуының келешектегі бағыты көбіне заңдар мен нормативтік актілер қолданылатын мемлекеттің экономикалық, салық және несиелік-ақша саясатына, сондай-ақ елдегі саяси ахуал өзгерістеріне тәуелді.

Компания басшылығы экономикалық жағдайда Компанияның ең жақын келешектегі бизнестің дамуы үшін және қажетті деп санайтын тиянақты сүйеніші үшін, ағымдағы өзгерістерді қарап отырады және шаралар қабылдайды. Бірақ та, экономикалық жағдайда Компанияның қаржылық жағдайын және болашақтағы қызметінің нәтиже ықпалының өзгеруін айтылмыш кезде анықтау қиын.

3. ЖЕКЕ ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның жеке қаржылық есептілігінің нысандары Қазақстан Республикасының қаржы Министрінің 2015 ж. 27 ақпанның №143 бұйрығына сәйкес дайындалды.

Осы жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары «Жолаушылар тасымалы» акционерлік қоғамының жеке қаржылық есептілігінің нысандары болып табылады. Еншілес ұйымдар осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарында шоғырландырылмады. Еншілес ұйымдарға арналған инвестициялар өзіндік құны бойынша есептелді. Осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарын шығару үшін Компания басшылығы 2017 ж. 17 ақпанда бекіткен шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қаралуы тиісті.

Аналық компанияның (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әрекет ететін) ХҚЕС сәйкес дайындалған жеке қаржылық есептілігі еркін қол жеткізу үшін ұсынылды. Жеке қаржылық есептілігіне Аналық компанияның Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, 010000, Есіл ауданы, Қонаев к-сі, 6 мекен-жайында орналасқан бас кеңсесінде қол жеткізуге болады.

Құнын анықтау негізі

Төменде түсіндірілгендей қаржылық құралдары бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, жеке қаржылық есептілік тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Үздіксіз қызмет қағидасы

Компанияның жеке қаржылық есептілігінің нысандары үздіксіз қызмет қағидасын ұстанатыны туралы болжамға сүйеніп жасалды. Бұл көз жетерлік келешектегі оның әдеттегі шаруашылық қызметін жүргізу барысында активтерді сатуды және міндеттемелерді өтеуді болжайды. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жинақталған шығыны 12,038,751 мың теңгені құрады (2015 ж.: 10,630,014 мың теңге), ағымдағы міндеттемелер ағымдағы активтерден 24,698,359 мың теңгеге асып түсті (2015 ж.: 22,744,411 мың теңге). Ағымдағы міндеттемелер негізінен, Аналық компания алдындағы қарыздардан құралған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Аналық компания 2020 ж. дейінгі ұзақ мерзімді стратегиялық даму бағдарламасын әзірледі. Осы құжаттар саланың нысаналы моделі қызмет етуінің нормативтік және әдіснамалық базасын әзірлеуді, активтерді қайта құрылымдауды, жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды жаңартуды, басқару жүйесін жетілдіруді, Компанияның өндірістік-экономикалық қызметінің тиімділігін арттыруды, сондай-ақ темір жол көлігінің жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарында құрылған ауқымды инвестицияларға сұраныстың базасында темір жол машинасын жасаудың отандық саласын құруды көздейді. 2016 ж. 25 сәуірнен Қазақстан Республикасының Үкіметімен облысаралық қатынасында жолаушыларды тасымалдайтын вагондардың барлық түрлерімен көрсетілетін қызметтің тарифтерін 10%-ға көтерілуін бекіткен. 2017 ж. 1 қаңтарынан бастап Қазақстан Республикасының Үкіметімен облысаралық қатынасында жолаушыларды тасымалдап жүретін кейбір бағыттарға тарифті 7%-ға көтеруді бекітті. Сонымен қатар, Компания басшылығы Компания Акционері «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ көз жетерлік келешектегі Компанияның қызметіне қаржылық қолдау көрсетуді жалғастыра беретін болады деп есептейді. Бұл 27 Ескертуде көрсетілгендей байланысты тараптар алдында берешектің едәуір бөлігі барын растайды.

Басшылық Компанияның үздіксіз қызмет қағидасы негізінде өз қызметін жалғастыра алады деп есептейді.

Функционалды валюта және ұсыну валютасы

Компанияның жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандары Қазақстандық теңгеде (бұдан әрі – «теңге») ұсынылған.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде толық еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды. Шетел валюталарындағы операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген операция жасау күнінің нарықтық бағамы бойынша есептеледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық жасалмаған шетел валюталары бойынша валюта айырбастау бағамдары Reuters ақпарат агенттігінің арналарынан алынған бағамдарға сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамдар пайдалана отырып, Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен есептеледі.

Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есеп күні қолданыста болған бағам бойынша қайта есептеледі. Операциялар жасалған күннен кейінгі айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындаған барлық бағамдық айырмашылықтар кіріс пен шығыстарда көрсетіледі. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құны жасау күнінің нарықтық бағамы бойынша теңгемен есептеледі. Шетел валютасында тарихи құнмен көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер есептелінбейді.

Төмендегі кестеде теңгенің айырбастау бағамы мына күндерге ұсынылған:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Еуро	352.42	371.46
АҚШ доллары	333.29	340.01
Швейцария франктері	328.14	343.48
Ресей рублі	5.43	4.61

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

2016 ж. 1 қаңтарда күшіне енген стандарттар:

- 1 ХҚЕС (IAS) «Ақпаратты ашып көрсету саласындағы бастама» түзетулер;
- 16 ХҚЕС (IAS) және 38 ХҚЕС (IAS) «Амортизацияның рұқсат етілген әдістерін түсіндіру»;
- 27 ХҚЕС (IAS) «Жеке қаржылық есептілікте үлестік қатысу әдісін қолдану»;
- 2012-2014 жж. жыл сайынғы ХҚЕС жетілдірулері.

1 ХҚЕС (IAS) «Ақпаратты ашып көрсету саласындағы бастама» түзетулер

1 ХҚЕС (IAS) түзетулер қаржылық жағдайы, кіріс немесе шығыс және өзге де пайда туралы есептіліктерде іс жүзінде негізгі қағидаларды, жолдарды көрсетіп, көрсеткіштердің барлығын қолдануды түсіндіреді. Одан басқа, түзетулер басшылық қаржылық есептілікте ескертулерді ұсыну тәртібін өздігінен реттейтіні жөнінде нақтылайды.

Мәселен, Компания келесілерді қайта қарастырды:

- көрсетілген ақпараттың маңыздылығын, себебі есептілікке маңызды емес мәліметтерді қосу қаржылық ақпараттың маңыздылығын төмендетеді;
- ХҚЕС қарастырылғандай, есеп баламасынан осындай саясаттар таңдалған кезде Компания лайық белгілі бір операциялар мен оқиғаларды ашу үшін негізгі есептік саясаты.

Компанияның пайымдауынша, осы түзетулер жылдық жеке қаржылық есептілігі нысандарының сапасын, түсініктігін және пайдасын арттырады.

2012-2014 жж. жыл сайынғы ХҚЕС жетілдірулері

2012-2014 жж. жыл сайынғы ХҚЕС жетілдірулері төменде көрсетілгендей түрлі ХҚЕС бірқатар түзетулерді айқындайды.

5 ХҚЕС (IFRS) компания реттеуге келмейтін активті (немесе шығарылатын топты) сатуға ұсынылған қатардан меншіктік бөлуге (немесе керісінше) арналған қатарға ауыстыру жағдайларда арнайы басқарудан тұрады. Түзетулер бұл өзгерістер бастапқы жоспардың жалғасы екенін түсіндіреді де 5 ХҚЕС (IFRS) сату жоспарындағы өзгертулерге талаптар қолданбайтынын көрсетеді. Сондай - ақ, түзетулер меншіктік бөлуге арналған активтердің (немесе шығарылатын Компанияның) есептерін тоқтату талаптарын да түсіндіреді.

7 ХҚЕС (IFRS) берілген активтерге қатысты ақпаратты ашу мақсатында берілген активтерде жасасқан келісім - шарт қатысудың жалғасын айқындайтын қосымша басшылығы бар.

19 ХҚЕС (IAS) түзетулер еңбек қызметін аяқтау кезіндегі сыйақы бағдарламасы бойынша дисконттық міндеттемелерде қолданылатын мөлшерлеме жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың нарықтық пайдасы негізінде белгіленетінін түсіндіреді. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың нарығын толық бағалау үшін бөлек валюта (яғни сыйақы, төленетін валюта) негізінде жүзеге асыру керек. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың толық нарығы жоқ валюталарға осы валютада мемлекеттік облигациялардың нарықтық пайданың көрсеткіштері қолданылуы тиіс.

Осы түзетулерді қолдану жеке қаржылық есептілігінің нысандарына елеулі әсер тигізбеді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Күшіне енбеген, жаңадан шығарылған не қайта қарастырылған стандарттар:

Жаңадан шығарылған не қайта қарастырылған стандарттар немесе интерпретациялар	Күшіне ену күні - осыдан кейін басталатын жылдық есепті кезең үшін
9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары»	2018 ж. 1 қаңтар
15 ХҚЕС (IFRS) «Клиенттермен жасасқан шарт бойынша түсетін түсім»	2018 ж. 1 қаңтар
16 ХҚЕС (IFRS) «Жалға алу»	2019 ж. 1 қаңтар
10 ХҚЕС (IFRS) және 28 ХҚЕС (IAS) «Инвестор және оның ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәнілеге активтерді қосу немесе сату»	күнін ХҚЕС белгілейді
12 ХҚЕС (IAS) түзетулер «Жүзеге асырылмаған шығыстарға қатысты кейінге қалдырылған салықтық активтерді мойындау»	2017 ж. 1 қаңтары

9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары»

Компания Басшылығы болашақта қаржы міндеттері мен қаржы активтерінің сомасына 9 ХҚЕС (IFRS) қолдану айтарлықтай әсер етуі мүмкін деп күтуде. Алайда егжей-тегжейлі талдау жасағанға дейін 9 ХҚЕС (IFRS) қолдану әсерін бағалау мүмкін болмай отыр.

15 ХҚЕС (IFRS) «Клиенттермен жасасқан шарт бойынша түсетін түсім»

Компания басшылығы 15 ХҚЕС (IFRS) қолдану болашақта табыстың сомасы мен мерзімін мойындауға айтарлықтай ықпал етеді деп күтуде. Алайда егжей-тегжейлі талдау жасағанға дейін 15 ХҚЕС (IFRS) қолдану әсерін бағалау мүмкін болмай отыр.

16 ХҚЕС (IFRS) «Жалға алу»

Компанияның Басшылығы болашақта қаржы міндеттері мен қаржы активтерінің сомасына 16 ХҚЕС (IFRS) айтарлықтай әсер етуі мүмкін деп күтуде, себебі жалға беруші Компания болып есептелетін шарттарда жалға алу шарттары есептілікте көрсетілгені дұрыс. Алайда егжей-тегжейлі талдау жасағанға дейін 16 ХҚЕС (IFRS) қолдану әсерін бағалау мүмкін болмай отыр.

12 ХҚЕС (IAS) түзетулер «Жүзеге асырылмаған шығыстарға қатысты кейінгіге қалдырылған салықтық активтерді мойындау»

Түзетулер қаржылық есептілікте әділ құнымен және салық есебінде бастапқы құнымен бағаланған қарыз құралдары бойынша жүзеге асырылмаған шығыстар уақыт айырмашылықтарын шегеруге әкеліп соғуы ықтимал. Соңдай-ақ, түзетулер келешектегі болуы мүмкін салық пайдасын бағалау активтің теңгерімдік құнымен ғана шектелмейтінін және келешектегі болуы мүмкін салық пайданың уақыт айырмашылықтарының шегерімін салыстыру барысында келешектегі салық пайдасы осындай уақыт айырмашылықтарының шегерімін қайта қалпына келтірумен байланысты емес салық шегерімдерді қамтымайтынын түсіндіреді. 2017 ж. 1 қаңтарынан бастап түзетулер өткенді шолып қолдану тиіс, мерзімнен бұрын қолдануға да жол беріледі.

Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарды, түзетулерді немесе түсіндірмелерді уақытынан бұрын қолданған емес.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар олардың бастапқы құны немесе кез келген кейінгі жинақталған тозуды және кейінгі құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі негізгі құн бойынша бейнелеп көрсетіледі. Компания 2005 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтар қайта есептелген құнын ХҚЕС мақсатында негізгі құн ретінде қолданылады. 2005 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтардың әділ құны, негізіне, жинақталған тозуды шегере отырып ауыстырудың құнын бағалау жолымен анықталды. Басшылықтың бағалау нәтижелері осы күнге Компанияның жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтарының экономикалық жағдайын ең жақсы түрде бейнелеп көрсетеді деп есептейді.

Кейінгі шығыстар

Жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтардың нысандарына жұмсалатын кейінгі шығыстар келешектегі экономикалық пайда алу мүмкіндігіне қарай капиталдандырылады және мұндай шығыстар есептеледі немесе жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен бағаланады.

Ақаулықтың бар болуынан жүйелі түрде ірі техникалық тексеру жүргізуге кеткен шығындар вагондардың теңгерімдік құнында мойындалады. Бұрынғы тексеру бойынша кез-келген қалған шығыстардың теңгерімдік құнын тану тоқтатылады. Ірі техникалық тексерулер вагондар қызметінің пайдалы мерзімі ішінде бір рет жүргізіледі. Ірі техникалық тексеру жүргізу бойынша шығындар қайта қаралған пайдалы қалған қызмет ету мерзімі ішінде бірқалыпты амортизацияланады.

Барлық өзге де кейінгі жөндеу және қызмет көрсету шығыстары сияқты өзге де шығындар туындаған сәттегі шығыстарға жатады.

Тозу

Тозу активтердің есептік пайдалы қызмет ету мерзіміне сүйеніп, тура желілі әдіс негізінде есептеледі.

Тауарлы-материалдық қорлар

Қорлардың негізгі бөлігі шаруашылық қызмет барысында сауда операциялары үшін емес, жылжымалы құрамды пайдалануды қамтамасыз ету үшін пайдаланылады.

Нысанды киім, арнайы киім және төсек-орын жабдықтары қорлар құрамына кіреді және қоймадан берілген сәтте шығыстарғы жазылады. Сондай-ақ, қорлар құрамында түрлі техникалық сипаттамалары және пайдалы қызмет ету мерзімі бар жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың нысандарына орнатуға жарамды қосалқы бөлшектер есептеледі.

Қорлар өзіндік құнның ең аз мөлшері немесе сатудың таза құны бойынша бағаланады. Өзіндік құнға жеткізуге және қорларды ағымдағы жағдайға келтіруге байланысты келтірілген шығындар жатады. Сатудың таза құны аяқталуына шыққан шығынды шегеріп тастап, күнделікті қызмет барысындағы қорларды сатудың құнын және сатуға кеткен бағалау шығынын бағалауды білдіреді. Қорлар орташа өлшенген құн әдісі бойынша есептеледі.

Қаржы құралдары

Бірінші тараптың қаржылық активтінің пайда болуы және екінші тараптың міндеттемелерінің немесе үлескерлік құралының пайда болуы туралы келісім шарттар қаржы құралдары болып табылады.

Бастапқыда тәуелсіз еншілес тараптар арасында өзара келісілген сыйақы сомасы қаржы құралдарының әділ құны бойынша мойындалады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Кейінгі бағалау қаржы құралдары қалай топталғанына байланысты болады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, дебиторлық берешек амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Несиелік берешек, есептелген міндеттемелер, қарыздар, төлем дивиденттері мен өзге де міндеттемелер өзге міндеттемелер деп реттеледі де тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша бағаланады.

Меншікті капитал

Жарғылық (акционерлік) капитал

Қарапайым акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа жаңа акциялар шығаруға тікелей қатысты сыртқы шығындар капитал түсімдері сомасынан шегерілгендер ретінде көрсетілген. Алынған қаражат әділ құнының шығарылған акциялардың номиналды құнынан кез келген артуы қосымша төленген капитал ретінде мойындалады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде мойындалады және олар есептік күнді қоса алғанға дейін жарияланған жағдайда ғана есептік күнді капитал сомасынан ұсталынады. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есептік күнге дейін ұсынылған, сондай-ақ есептік күннен кейін, бірақ жеке қаржылық есептілігінің нысандарында бекітілген күнге дейін ұсынылған немесе жарияланған болса, жеке қаржылық есептіліктің нысандарында көрініс табады.

Кірістер мен шығыстарды тану

Кірістерді тану

Кірістер Компанияның белгіленген экономикалық пайда табу мүмкіндігі бар болуына қарай мойындалады және кірістер нақтылықтың белгілі дәрежесімен есептеледі немесе бағалануы мүмкін.

Жолаушылар тасымалына жататын қызметтерге қатысты кірісті аяқталу дәрежесі және сомасы жеткілікті дәрежеде нақты белгіленген жағдайда есептік күндегі тасымалдаудың аяқталу дәрежесі бойынша мойындалады. Тапсырыс берушіден алынған, әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін алдын ала төлем сомасы алған сәтте тапсырыс берушіден алынған аванстар құрамында бейнелеп көрсетіледі. Шамамен күтілетін есептік кіріс көрсетілген қызметтерден алынған кіріске тең келетін тапсырыс берушіден алынған аванстар қаржы жағдайы туралы жеке қаржылық есептелігіндегі өзге де ағымдағы міндеттемелер құрамында келешектегі кезеңнің кірісіне ауыстырылды. Келешектегі кезеңнің кірістері көрсетілген қызметтерге қарай кірістерге жатқызылады.

Вагон-мейрамханаларды пайдалану қызметтеріне қатысты кіріс Компанияның вагондарын пайдаланған кезеңде мойындалады.

Шығыстарды тану

Шығыстар шыққан сәтінде мойындалады және жеке қаржылық есептілігінде олар қатысты кезеңде бейнеленіп көрсетіледі.

Мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялардың әділ құны субсидиялар алуға сенімді болғанда және барлық тиісті талаптар сақталғанда ғана танылады. Мемлекеттік субсидиялар осы субсидиялар тасымалдаушылардың әлеуметтік маңызды қатынастары бойынша шығындарын жабатындай болғанда кезең-кезеңімен тұрақты негізде түсетін табыс ретінде табылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Қарыздар бойынша шығындар

Жоспар бойынша қолданысқа енгізу үшін немесе сатуға көп уақыт талап ететін активтерді сатып алу, құрылысы немесе жасалауымен байланысты қарыздар бойынша шығындар тікелей жоспарланған уақытта қолданысқа енгенге дейін активтердің құнына енеді.

Қарыздарды квалификациялық активтерді сатып алуға жұмсағанға дейінгі кезең ішінде уақытша инвестицияланған қаражаттан алынған пайда, қарызды алуға шыққан шығындарды өтеуге жұмсалады.

Қарыздар бойынша басқа да шығындар пайда болуына қарай шығындарда және пайдада көрініс табады.

5. ЕЛЕУЛІ ЖОРАМАЛДАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІКТЕРДІҢ КӨЗІ

Жеке қаржылық есептілігін ХҚЕС сәйкес дайындау Компания басшылығының есептелген активтер мен міндеттемелер сомасына әсер ететін субъективті бағалар мен болжауларды пайдалануы және жеке қаржылық есептілігіне қол қойылған күнге әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттарды ашуды және есептік кезең ішіндегі кірістер мен шығыстардың ескерілген сомасын көздейді. Нақты нәтижелер осы субъективті бағалардан өзгеше болуы мүмкін.

Есеп саясатын қолдану барысында пайдаланылған елеулі рұқсат етулер

Төменде Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде басшылық пайдаланған және жеке қаржылық есептілігінде бейнеленген сомаларда елеулі әсер ететіндерден басқа болжаулар келтірілген.

Шығыстарды капиталдандыру

Компания вагондардың пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде бір рет қана вагондардың ақаулығына ірі техникалық тексеру жүргізеді. Ірі техникалық тексеру жүргізу бойынша шығындар осындай вагондардың құнына капиталдандырылады және көзделген қалған пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде тең амортизацияланады. Ірі техникалық тексеру жүргізу кезінде пайдалы қызмет ету мерзімі 5-16 жылға ұзартылады.

Бағалаудағы белгісіздіктердің көзі

Төменде Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде басшылық пайдаланған және жеке қаржылық есептілігінің нысандарынжа бейнеленген сомаларда елеулі әсер ететіндерден басқа болжаулар келтірілген.

Активтердің құнсыздануы

Компания әр есептік күнге жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың теңгерімдік құнын құнсыздандыру белгілерінің бар-жоғын тексереді.

Актив индекаторларының бар-жоғын анықтау көбінесе: қайта құру барысындағы, теміржол саласының күтілетін өсіміндегі өзгеріс, болжалды ақша ағымдары, келешекте қаржыландыру қолжетімділігін өзгерту, техникалық ескеру, қызметтерді көрсетуді тоқтату, ауыстыруға арналған ағымдағы шығындар мен бағалаудың болуын көрсететін шарттардың басқа да өзгерістері сияқты факторларға негізделеді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Егер мұндай белгілер болса, активтің өтелетін құны құнсыздандырылады және активтің теңгерімдік құнымен салыстырылады. Теңгерімдік құн активтің өтелетін құнынан асып түскен жағдайда құнсыздану мойындалады. Өтелетін құн мына екі ұғымдардың едәуірі ретінде белгіленеді: сатуға арналған шығыстарды шегере отырып активтің әділ құны және қолданылу құны. Ақша қаражатының есептік келешектегі ағымдарын пайдалану құнын бағалау кезінде, басшылықтың пікірі бойынша, ақшаның уақытша құнын және тәуекелділікті ағымдағы нарықтық бағалауға тән активтерге әсер ететін салық салуға дейін дисконт мөлшерлемесін қолдана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс келешектегі кезеңдерде құнсыздандыруға немесе оны қалпына келтіруге әкеп соқтыруы мүмкін.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания 36 ХҚЕС «Активтердің құнсыздануы» сәйкес барлық ұзақ мерзімді активтердің құнының төмендеуі бойынша белгілердің қатысы барына сараптау өткізді. Сараптау негізінде Компанияның жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар индикаторларының құнсыздануы анықталған жоқ.

Зейнеткерлікке шыққаннан кейін қызметкерлерге сыйақы беру

Компания зейнеткерлікке шыққаннан кейінгі белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын және осыған байланысты қызметтердің ағымдағы құнын анықтау үшін актуарлық әдістерін (17 Ескерту) қолданады. Бұл сыйақыны беруге болатын (жұмыс істеп жүргенде немесе кейіннен қайтыс болуы, қызметкерлер санының өзгеруі бойынша статистика және өзгелер) қазіргі және кеткен қызметкерлердің келешектегі мінездемесіне қатысты демографиялық болжамдарды, сондай-ақ қаржы болжамдарын (дисконттау мөлшерлемесі, келешектегі жылдық материалдық көмек, келешектегі жылдық минималды еңбекақы, темір жол билетінің келешектегі орташа бағасы) қолдануды қажет етеді.

Кейінге қалдырылған табыс салығының әсерін бағалау

Әрбір есептік күнге Компания басшылығы активтердің баланстық сомасы мен жеке қаржылық есептілігіндегі міндеттемелерді салықтық базаға сәйкес салыстыру жолымен кейінге қалдырылған табыс салығының келешектегі әсерін анықтайды. Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер тиісті есептік күнде қолданыста болған немесе енді қолданысқа енгізілетін осы кезеңде қолданылатын салықтық мөлшерлемелерге (салықтық заңнамаларға) негізделіп есептеледі.

Кейінге қалдырылған табыс салығының активтердің теңгерімдік құны әр есептік күнде бағаланады және кейінге қалдырылған салық активтердің толық немесе бөлігіне қарсы пайдалануы мүмкін жеткілікті салық пайдасының түсу болжамы болмаған жағдайда ғана сол дәрежеде азаяды. Мойындалмаған кейінге қалдырылған активтер қаржы жағдайы туралы жеке есептікті құрастыру әр күніне қайта қарастырылады да келешектегі салық салу пайдасы кейінге қалдырылған активті қалпына келтіріп беретін мүмкіншілігі бар болған жағдайда ғана мойындалады.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, 2016 ж. тарифтердің өсуіне байланысты Компания келешектегі болжамды салық салу пайданың сомасын қайта қарастырып, бұрын салық шығындарымен байланысты 545,349 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған активті мойындады (24 Ескерту).

Қосымша құн салығын өтеу (бұдан әрі – «ҚҚС»)

Әрбір есептік күндегі жағдай бойынша Компания Қазақстан Республикасынан тыс-жерде қызметтерді ұсынғандықтан туындаған ҚҚС өтелмейтін сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді (9-Ескерту). Компания сатып алушыларға ҚҚС қоя алмайды және сәйкесінше ҚҚС бойынша міндеттемелердің келешектегі сомасына қарама-қарсы есепке алу немесе салық органдарынан оларды алу арқылы ғана осы сомаларды сата алады. Компания өз салық бөлімінен алынған ҚҚС бойынша күтілетін міндеттемелер туралы ақпаратты, салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты бастапқы деректерді қарастырады. ҚҚС өтеудің нақты сомасы операциялық нәтижелерге елеулі әсер беруі мүмкін, сонымен қатар Компанияның баға сомасына әсер беруі мүмкін.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет ету мерзімі

Компания жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет мерзімін әрбір есепті кезеңде қарастырады. Активті пайдалы пайдалану мерзімін бағалау экономикалық пайдалану, жөндеу және қызмет көрсету жөніндегі бағдарламалар, технологиялық жақсарту және өзге де іскерлік жағдайлар сияқты факторларға тәуелді болады. Басшылықтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет ету мерзімін бағалауын, осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарындағы тиісті ақпараттардан көре алады.

Компания қолданатын пайдалы қызмет етудің бағалау мерзімдері төменде көрсетілген (жылдарда):

Ғимараттар мен құрылыстар	20-45
Көліктер, жабдықтар	10-20
Темір жол көлігі	15-40
Өзге көліктер	5-25
Өзгелер	3-40

Қазақстан салық салу жүйесіне байланысты шартты міндеттемелер

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әрқашан анық жазыла бермейді және олардың түсіндірілуі де Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі мен жергілікті салық инспекторларының ой-пікірлеріне тәуелді болады. Республикалық, аймақтық және жергілікті салық органдары арасында ой-пікірлердің алшақтығы бар жағдайлар да аз емес. Қазақстандық заңдар, үкімдер мен стандарттардың бұзылғаны жөнінде анықталған жағдайларға қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдарды есептеу тәртібі өте қатаң. Санкциялар бойынша даулы сома (валюталық реттеуді бұзғаны үшін), сондай-ақ әдетте есптелген салыққа дейінгі соманың 50% мөлшеріндегі айыппұл да тәркіленеді. Өтемпұлдың мөлшерлемесі 13,75% құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өтемпұлдар кез келген дұрыс есептелмеген салықтық сомадан бірнеше есе асып кететін сомаларға алып келуі мүмкін.

Компания барлық қолданылатын салықты төледі немесе есептеді деп пайымдайды. Даулы жағдайларда Компания салық міндеттемелерін басшылықтың нақтыланған бағалауларының негізінде қайта есептеп шығарды. Компания саясаты бойынша шығыстардың болу мүмкіндігі мен олардың нақтыланған сомасы бар болған жағдайда ғана резервтерді есептік кезеңде қалыптастырады.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән екі ұштылықтан, салықтың әлеуетті сомасы, айыппұл санкциялары және өтемпұлдар осы уақыт аралығы және 2016 ж. 31 желтоқсанына есептелген шығыстарға жатқызылған сомадан артып кетуі мүмкін. Орын алуы мүмкін түрлі ұсынылмаған талап-арыздардың сомасын немесе қолайсыз нәтижелердің сомасын анықтап болжау мүмкін емес.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен алынған несиелер

Компания ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен Акционерден/Соңғы акционерден несиелерді де, сондай-ақ пайызсыз қаржылық көмек те алады. Бұл несиелер мен қаржылық көмек бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнымен есептеледі. Компания капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алып, мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Компания көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшермен Толтың алған несиелер мерзіміне экстраполяциялайды. Компания қысқа мерзімді несиелер мен пайызсыз қаржылық көмек үшін қаржылық көмек пен осы несиелердің мерзімдеріне сәйкес нарықтық мөлшерлемені қолданады. Бастапқы танудан кейін несиелер мен қаржылық көмек амортизациялық құнмен пайдалы пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

6. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді банк салымдары, теңгенен	5,190,000	390,000
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, теңгенен	2,334,970	2,318,116
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, евро	1,064,597	1,014,626
Жолдағы ақша қаражаты	255,721	169,313
Банктегі ағымдық шоттағы ақша қаражаты, АҚШ долларында	101,093	163,119
Банктегі ағымдық шоттағы ақша қаражаты, ресей рублінде	66,359	19,414
	9,012,740	4,074,588

Банктердегі шоттардағы ақша қаражатына жылына 0.5%-дан 10.5%-ға дейін көбейетін пайыздық мөлшерлемелерге негізделген сыйақылар қосылады.

2016 жылдың 31 желтоқсанына ағымдағы шоттардағы 2,404,158 мың теңге сомасындағы және 1,148,928 мың теңге сомасындағы ақша қаражат негізінен «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «Казкоммерцбанк» АҚ (2015 ж.: 1,382,571 мың теңге және 1,320,769 мың теңге) орналастырылған.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 5,190,000 мың теңге болатын қаражат қысқа мерзімге 10.5% пайыз мөлшерлемесімен «Қазақстан Халық банкі» АҚ қорына 5 күнге (2015 ж.: «Қазақстан Халық банкі» АҚ 390,000 мың теңге, 5 күнге 32%) салынды.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 6,941 мың теңге және 1,211 мың теңге мөлшеріндегі ақша қаражаты Компанияның үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету үшін пайдаланудан шектелген болатын.

7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 016 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Өзге ұйымдардың сауда дебиторлық берешектері	769,171	447,297
Өзара байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешектері (27 Ескерту)	647,094	235,863
Қызметкерлердің қысқа мерзімді дебиторлық берешегі	136,750	89,142
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	34,223	48,248
Өзге де дебиторлық берешектер	183,067	232,131
	1,770,305	1,052,681
Күмәнді берешек бойынша резервті шегеріп тастағанда	(256,105)	(221,405)
	1,514,200	831,276

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де дебиторлық берешек мына валюталарда көрсетілді:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Теңге	887,200	492,136
Швейцария франктері	601,176	310,024
Евро	25,819	29,111
Ресей рублі	5	5
	1,514,200	831,276

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

8. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 019 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Өтелетін ҚҚС		
Келешектегі кезеңдердегі шығыстар	3,906,995	5,972,200
Табыс салығын қоспағанда, салық бойынша алдын ала төлем	314,452	3,117
Берілген қысқа мерзімді аванстар	289,772	223,592
Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ берілген қаржылық көмек	187,959	55,870
Басқалар	-	500,000
	<u>13,338</u>	<u>13,293</u>
	4,712,516	6,768,072
Басқа да ағымдағы активтер бойынша күмәнді қарыздар бойынша резервтерді шегеріп тастағанда	(23,148)	(52,747)
	<u>4,689,368</u>	<u>6,715,325</u>

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3,906,995 мың теңге сомасындағы қайтарылуға тиісті ҚҚС қысқа мерзімді активтер ретінде топтастырылды. Тақырыптық салық тексеріс жүргізілуіне байланысты 2016 ж. ішінде жоғарыда көрсетілген сома Компанияға төленген жоқ. Компания басшылығы берілген активті қысқа мерзімді активтер ретінде топтастырып қор жасаған жоқ, себебі қайтарылуға тиісті ҚҚС сомасы 2017 ж. ішінде қайтарылады деп есептейді.

Өзге де ағымдағы активтер, негізінен, теңгемен көрсетілді.

9. ҮЛЕСТІК ҚАТЫСУ БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛІНЕТІН ИНВЕСТИЦИЯЛАР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 116 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
«Вагонсервис» АҚ	23,339,907	2,545,950
«Қала маңындағы тасымал» АҚ	1,482,978	1,482,978
«Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ	-	20,793,957
	<u>24,822,885</u>	<u>24,822,885</u>

2016 және 2015 жж. жағдай бойынша еншілес ұйымдар қызметінің сипаты, олар тұрған жердің елі және Компанияға қатысу үлесі мынадай болды:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
«Вагонсервис» АҚ	100%	100%
«Қала маңындағы тасымал» АҚ	100%	100%
«Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ	-	100%

2016 ж. «Вагонсервис» АҚ құрамына «Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ қосылуына байланысты қайта құрылған. Компания «Вагонсервис» АҚ инвестициясын АҚ «Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» инвестициясы сомасына біріктірілу күнінде ұлғайтты. Компания инвестициясының құны төмендеуін көрсеткен белгілердің әсерін көре тұра инвестиция құнына тест өткізген емес.

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

10. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҒИМАРАТТАР МЕН ЖАБДЫҚТАР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 118 ЖОЛ КОДЫ)

	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар, жабдықтар	Темір жол көлігі	Басқалар	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2015 ж. 1 қаңтарына баланстық құны	554,445	1,363,224	58,042,926	267,397	2,153,763	62,381,755
Түсімдер	13,675	37,094	-	7,723	22,094,874	22,153,366
Есептен шығу	(4,376)	(239,573)	(745,956)	(34,240)	(552)	(1,024,697)
Тозу бойынша шығыстар	(47,604)	(342,124)	(2,836,109)	(74,758)	-	(3,300,595)
Есептен шығу бойынша тозу	4,376	103,405	745,956	33,939	-	887,676
Ішкі қозғалыс	817,261	456,837	22,288,059	246,375	(23,808,532)	-
2015 ж. 31 желтоқсанына баланстық құны	1,337,777	1,378,863	77,494,876	446,436	439,553	81,097,505
Құны бойынша	1,826,938	3,920,710	95,697,803	981,871	458,878	102,886,200
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(489,161)	(2,541,847)	(18,202,927)	(535,435)	(19,325)	(21,788,695)
2015 ж. 31 желтоқсанына баланстық құны	1,337,777	1,378,863	77,494,876	446,436	439,553	81,097,505
	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар, жабдықтар	Темір жол көлігі	Басқалар	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2016 ж. 1 қаңтарына баланстық құны	1,337,777	1,378,863	77,494,876	446,436	439,553	81,097,505
Түсімдер	-	473	-	4,369	10,277,890	10,282,732
Есептен шығу	(4,621)	(220,069)	-	(30,605)	(235,927)	(491,222)
Тозу бойынша шығыстар	(55,155)	(285,275)	(3,261,099)	(67,958)	-	(3,669,487)
Құнсыздану	4,621	219,284	30,270	-	(18,796)	(18,796)
Есептен шығу бойынша тозу	11,087	(3,491)	9,823,027	-	(9,830,623)	254,175
Ішкі қозғалыс						
2016 ж. 31 желтоқсанына баланстық құны	1,293,709	1,089,785	84,056,804	382,512	632,097	87,454,907
Құны бойынша	1,833,836	3,697,191	105,520,830	955,635	670,218	112,677,710
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(540,127)	(2,607,406)	(21,464,026)	(573,123)	(38,121)	(25,222,803)
2016 ж. 31 желтоқсанына баланстық құны	1,293,709	1,085,785	84,056,804	382,512	632,097	87,454,907

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның баланстық құны 2,087,867 мың теңгені және 2,252,352 мың теңгені құрайтын жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар, сәйкесінше, Аналық компанияның қарыздары бойынша кепілді қамтамасыз ету болды.

2016 ж. Компания 447,267 мың теңге (2015 ж.: 878,970 мың теңге) сомасындағы қарыздар бойынша капитализациялық шығандарын мойындады.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның толығымен амортизацияланған жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарының құны сәйкесінше 2,730,559 мың теңгені және 2,305,741 мың теңгені құрады.

11. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР МЕН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 123 ЖӘНЕ 115 ЖОЛ КОДТАРЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін байланысты тараптарға төленген аванстар (ескерту 27)	21,167,260	25,908,457
Өтелетін қосылған құн салығы (ҚҚС)	13,187,899	10,632,899
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	117,217	137,599
Өзге ұзақ мерзімді активтер	5,627	-
Шегеріммен: өтелетін ҚҚС бойынша құнсыздануға арналған резерв	<u>(13,187,899)</u>	<u>(10,632,899)</u>
	<u>21,290,104</u>	<u>26,046,056</u>

2016 ж. Компания қосымша құн салығына 2,555,000 мың теңге (2015 ж. 1,572,000 мың теңге) сомасы көлемінде қор жасалды. Осы сома Қазақстан Республикасының салық заңының нормаларына сәйкес өтелуі беймәлім сомаларынан, және де мердігерлер мен жабдықтаушылардың қарама-қарсы салықтық тексеріс кезінде қайтаруға ұсынылған тауарлар, жұмыс және қызметінің сомасын растамау тәуекелділігіне байланысты құралған. Жалпы айналымдағы Халықаралық жолаушылар айналымының үлесі тең анықталатын соманың ҚҚС бойынша көтерілуі Қазақстан Республикасының салық Заңнамасына сәйкес қайтаруға жатады.

12. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 213 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдындағы қызметтер бойынша кредиторлық берешек (27 Ескерту)	26,727,902	26,107,306
Бөгде ұйымдар алдындағы сауда кредиторлық берешек	6,711,818	3,575,249
Еңбекақы бойынша ағымдағы берешек	931,260	719,631
Өзге де	<u>1,162,495</u>	<u>427,221</u>
	<u>35,533,475</u>	<u>30,829,407</u>

Байланысты тараптар арасындағы кредиторлық берешектің негізгі бөлігі Бас компанияның магистраль темір жол желісін пайдалану қызметінен тұрады.

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ Компания қызметтерінің айтарлықтай маңызды жеткізушісіне жататын компания тобының сауда кредиторлық берешегі 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша (2015 ж. 31 желтоқсан: 26,945,824 мың теңге сауда кредиторлық берешегінен 91%) 26,619,441 мың теңгені (сауда кредиторлық берешегінен 80%) құрайды (27 Ескерту).

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Сауда кредиторлық берешек келесідей валюталармен көрсетілді:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Теңге	33,027,853	29,672,253
Еуро	2,492,878	1,128,620
Швейцария франкі	11,659	28,534
АҚШ доллары	870	
Өзге валютада	215	
	35,533,475	30,829,407

13. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫАҚЫ (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 216 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Экологиялық төлем, өндірістік бөлім қызметкерлеріне сыйақы бойынша резерв	415,422	259,000
Актуралық сыйақы бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер (16 Ескертпе)	68,413	143,111
	483,835	402,111

14. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 217 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Келешектегі кезеңдердің кірістері	1,550,526	1,327,788
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	971,088	1,039,037
Зейнетақы қорларына және әлеуметтік сақтандыру қорына аударымдар	210,102	153,048
Жеке табыс салығы	167,062	114,506
Әлеуметтік салық	118,738	63,390
Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер	85,384	61,415
Алынған аванстар	54,688	13,879
ҚҚС	16,013	87,665
Өзге де салықтар	17,722	12,008
	3,191,323	2,872,736

Тапсырыс берушілерден алынған аванстар тиісті тасымалдаулар әлі басталмаған көлік қызметтеріне төленетін алдын ала төлемді білдіреді. Келешектегі кезеңдердің кірістері төленген және тасымалдау жеке қаржылық есептілігінің нысандары басталған күнінен және әлі аяқталмаған көлік қызметтеріне тиесілі.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

15. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 212 ЖӘН 312 ЖОЛ КОДТАРЫ)

Компанияның атауы	Пайыздық мөлшер	Аяқталу күні	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 жетоқсан
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	0.075%-0.75%	2036-2046 жж.	79,399,945	73,883,470
Ұзақ мерзімді несиелерді әділ құнына дейін түзету			(47,064,625)	(43,077,661)
Әділ құнына дейін түзетудің амортизациялық әсері			5,703,736	4,719,883
			38,039,056	35,525,692
Ағымдағы бөлігін шегергенде			(1,282,935)	(910,721)
			36,756,121	34,614,971

Міндеттемелер келесідей өтеледі:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Жыл ішінде	1,282,935	910,721
1 жылдан 2 жылға дейін	1,779,552	687,236
2 жылдан 3 жылға дейін	1,965,990	1,487,038
3 жылдан 4 жылға дейін	1,825,214	1,703,110
4 жылдан 5 жылға дейін	1,694,586	1,591,547
5 жылдан жоғары	29,490,779	29,146,040
	38,039,056	35,525,692

2016 ж. шілде айында Компания Аналық компаниямен Компанияның темір жол вагоны жылжымалы құрамының паркін жаңарту мақсатында «Ұлттық экономиканың тұрақтылығы мен бәсекелестікке қабілеттілігін қамтамасыз ету үшін «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ несиелер беру республикалық бюджеттік бағдарлама аясында 30 жыл мерзімге 5,500,000 мың теңге көлемінде бюджеттік несиелер алғаны туралы келісімге қол қойды. Компания аталған қарызды 7,34% мөлшерінде тиімді пайыздық мөлшерді пайдаланып, нәтижесінде Компания өз капиталын өзгерту туралы есепте көрсетілген 797,393 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты шегеру тиімділігімен 3,986,964 мың теңге сомасындағы ұзақ мерзімді қарыздың әділ құнына дейінгі түзетулерді мойындады.

2016 ж. ішінде Компания 412,282 мың теңге (2015 ж.: 299,216 мың теңге) көлеміндегі қарыз бойынша есептелген сыйақы сомасының әділ құнына дейін түзетулерді амортизациялау және қаржылық шығындар құрамындағы 1,668,280 мың теңге (2015 ж.: 1,153,935 мың теңге) сомасындағы қарызының әділ құнына дейінгі түзетулер ДИСКОНТТЫҢ амортизациялау тиімділігін байқады (23 ескерту).

16. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 316 ЖОЛ КОДЫ ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 413 ЖОЛ КОДЫ)

Жалақыдан міндетті аударымдар

Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Еңбекақы төлеу бойынша әлеуметтік салық және өзге де шығыстар енгізілген түріне қарай шығыстарға жатады. 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда Компанияның әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар бойынша шығыстары, сәйкесінше, 1,539,659 мың теңгені және 1,485,399 мың теңгені құрады (19 және 20 - ескертулер).

Компания сондай-ақ өз қызметкерлерінің жалақысынан 10% ұстап қалады және олар таңдаған зейнетақы жинақ қорына жарна ретінде аударылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Сыйақы төлеу жоспары

Еңбек қызметі аяқталған соң қызметкерлерге сыйақы Компания мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2015-2017 жылдарға арналған Ұжымдық шарттарға сәйкес, Компания келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді төлеуді қамтамасыз етеді:

- зейнеткерлікке шыққандағы бір реттік жәрдем ақысы;
- зейнеткерлік жылдық материалдық көмек;
- тегін темір жол билеті;
- жерлеу қызметтерін төлеуге материалдық көмек;
- тісті емдеуге материалдық көмек .

Компанияның қызметкерлерге еңбек қызметі аяқталғаннан кейін беретін сыйақы бойынша жалпы міндеттемесі 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мынаны құрады:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Жыл басындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	1,534,863	1,507,135
Қызметтердің ағымдағы құны	50,004	66,859
Бұрынғы қызметтердің құны	(285,487)	84,067
Сыйақы құны	91,080	106,611
Басқа да жиынтық кірісте танылған актуарлық қайта бағалау	(274,856)	(123,225)
Бір жылда төленген төлемдер	(113,230)	(104,984)
Жыл іші пайда мен шығындарда танылған актуарлық пайда	(26,597)	(1,600)
	975,777	1,534,863
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы		
Өтеу мерзімі бір жылдың ішінде келетін міндеттемелерді шегеру (13-ескертпе)	(68,413)	(143,111)
Өтеу мерзімі бір жылдан кейін келетін міндеттемелер	907,364	1,391,752

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы мойындалмаған актуарлық пайда, негізінен, Компания қызметкерлерінің демографиялық құрылымының өзгеруі салдарынан, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы жалақының минималды мөлшерін елеулі арттырудың, 2015 және 2014 жж. ішінде Компания қызметкерлерінің орташа жалақысын қосымша өсірудің, сондай-ақ демографиялық өзгерістің нәтижесінде келешектегі минималды жалақының күтілетін жылдық өсіміне қатысты болжамдар өзгеруінің салдары болып табылады.

2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылда Компания пайда мен шығында есептелінетін қызметкерлерге берілетін сыйақылар бойынша 171,000 мың теңгеге, актуарлық пайданының сомасын есепке ала отырып 26,597 мың теңге, шығын мойындады (2015 ж.: 255,937 мың теңге шығын, актуарлық пайданы қоса алғандағы 1,600 мың теңге) (19 және 20 ескертулер).

Компания міндеттемелерінің есебі өлім деңгейі бойынша жарияланған статистикалық деректердің, сондай-ақ Компанияның қызметкерлер мен зейнеткерлердің саны, жасы, жынысы мен еңбек өтілі бойынша нақты деректері және персонал санының өзгеруі жөніндегі статистиканың негізінде дайындалды. Қаржы жағдайы туралы жеке қаржылық есепті жасау күніндегі өзге де негізгі болжамдар төменде берілген:

	2016 ж.	2015 ж.
Дисконт мөлшерлемесі	9.6%	7.3%
Материалдық көмектің келешекте күтілетін жылдық өсімі	4.5%	5.9%
Жалақының келешекте күтілетін минималды жылдық өсімі	4.5%	7.2%
Темір жол билеттерінің келешекте күтілетін жылдық өсімі	7.0%	10.2%
Зейнетақы аударымдарының күтілетін жылдық өсімі	4.5%	5.9%

Төлем мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары қаржыландырылмайтын болып табылады.

Төлем мөлшерлерін белгілей отырып зейнетақыны жоспарлау міндеттемелерін анықтау кезінде маңызды актуарлық болжам дисконттау мөлшерлемесін, еңбекақының өсу деңгейі мен өлім деңгейінің болжануын қамтиды. Төменде көрсетілген есепке әсер ету деңгейіне талдау жасау есепті күні тиісті болжамдарға енгізілуі мүмкін негізі дәлелденген өзгерістердің негізінде және басқа да болжамдарды өзгертпей сол күйінде сақтап қалу арқылы жүзеге асырылды.

- Дисконт мөлшерлемесі 1% өскен (төмендеген) жағдайда, міндеттемелер 75,135 мың теңгеге азаяды (87,820 мың теңгеге көбейеді).
- Еңбекақының, инфляцияның (құнсызданудың), АЕК өсу қарқынын болжау деңгейі 1% өскен (төмендеген) кезде, міндеттемелер 93,675 мың теңгеге көбейеді (80,989 мың теңгеге азаяды).
- Ерлер мен әйелдердің өмір сүру ұзақтығын болжау деңгейі 1 (бір) жылға артқан (кеміген) жағдайда, міндеттемелер 21,467 мың теңгеге көбейеді (23,419 мың теңгеге азаяды).
- Кадрлардың тұрақтамауы 1% өскен (төмендеген) кезде, міндеттемелер 21,467 мың теңгеге азаяды (22,443 мың теңгеге көбейеді).

Жоғарыда көрсетілген талдау зейнетақының төлем мөлшерін жоспарлау міндеттемелері бойынша нақты өзгерістерді көрсете алмауы мүмкін, өйткені олар бір-бірінен жеке дара тұрғанда, олардың өзгеруі екі талай (кейбір өзгерістер бір-бірімен байланысты).

Сонымен қатар талдау жасау кезінде төлем мөлшерін белгілей отырып зейнетақыны жоспарлау міндеттемелерінің көрсетілген құны есепті күнге болжанып отырған шартты бірлік әдісі бойынша есептелді. Осы бір әдіс қаржы жағдайы туралы жеке есепте көрсетілген төлем мөлшері белгіленген зейнетақы жоспарын есептеу кезінде қолданылды.

Әсер ету деңгейін талдау кезінде қолданылған әдістер мен болжамдардың өткен жылдары қолданылғандардан айырмашылығы жоқ.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

17. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 410 ЖОЛ КОДЫ)

	Шығаруға рұқсат етілген акциялардың саны	Шығарылды, акциялар саны	Жарғылық капитал, мың теңгемен
2015 ж. 31 желтоқсанға	70,133,127	69,743,617	72,744,613
2016 ж. 31 желтоқсанға	70,133,127	69,743,617	72,744,613

18. ТҮСІМ (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж.	2015 ж.
Жолаушылар тасымалынан түскен табыс	77,873,212	69,566,492
Мемлекеттік субсидиялар	19,144,081	17,522,339
Қызмет көрсетуден түскен табыс	1,242,497	1,557,804
	98,259,790	88,646,635

2005 ж. 1 қаңтарынан бастап Компания Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің «Әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жолаушылар тасымалын жүзеге асырумен байланысты тасымалдаушының шығыстарын ұзақ мерзімді субсидиялау қағидаларын бекіту туралы» 2016 ж. 24 ақпандағы № 166 бұйрығына сәйкес әлеуметтік маңызы қатынастар бойынша тасымалдаушының шығындарын өтейтін субсидияларды алады.

19. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 011 ЖОЛ КОДЫ)

	2016 ж.	2015 ж.
Қызметтер	57,697,074	55,287,216
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, қызметкерлерге кететін шығындар	15,907,987	15,995,650
Вагондарды пайдаланғаны үшін төлем	14,251,985	14,873,385
Тозу және амортизация	3,672,766	3,294,091
Материалдар және қорлар	3,649,873	2,651,123
Операциялық жалдау	2,454,532	2,284,609
Өзге де	437,391	388,188
	98,071,608	94,774,262

Қызметтерге жұмсалатын шығыстарға, негізінен, вагондарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету, магистралдік темір жол желілерімен өту, шетелдік темір жол әкімшіліктерінің қызметі және локомотив тарту күшінің қызметтерінің құны кіреді.

Материалдарға жұмсалатын шығыстарға, негізінен, вагондарды жабдықтауға қолданылатын материалдарға жұмсалатын шығыстар кіреді.

Вагондарды пайдаланғаны үшін төлем еншілес ұйым «Вагонсервис» АҚ Компанияның вагондарды операциялық жалдауы бойынша шығындарын білдіреді.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда Компанияның байланысты тараптары сәйкесінше, 53,851,287 мың теңге және 55,896,426 мың теңге сомасына қызмет көрсетті (27-ескерту).

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, қызметкерлерге кететін шығындарға мыналар кірді:

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Қызметкерлерге кететін шығындар		
Әлеуметтік салық	14,726,669	14,528,386
Жұмыскерлерге сыйақы бойынша (үнемдеу)/шығын	1,414,048	1,372,798
Пайдаланылмаған еңбек демалыстары жөніндегі резерв	(157,654)	238,030
	<u>(75,076)</u>	<u>(143,564)</u>
	<u>15,907,987</u>	<u>15,995,650</u>

20. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 014 ЖОЛ КОДЫ)

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Өтелетін ҚҚС бойынша резервті есептеу (11-ескерту)	2,555,000	1,572,000
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, қызметкерлерге кететін шығындар	1,334,914	1,180,910
Комиссиялық сыйақылар	399,311	167,836
Банк қызметтері	296,182	269,582
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	109,072	116,320
Әлеуметтік іс-шаралар	105,453	106,659
Күмәнді қарыздар бойынша резервті есептеу/(қалпына келтіру)	89,934	(146,330)
Іссапар шығыстары	74,881	63,325
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	70,488	60,955
Кәсіби қызметтер	66,302	60,514
Есепке алынбайтын ҚҚС	59,894	103,453
Өзге де шығыстар	406,028	687,582
	<u>5,567,459</u>	<u>4,242,806</u>

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлерге кететін шығындар мыналарды қамтыды:

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Қызметкерлерге кететін шығындар	1,215,523	1,056,553
Әлеуметтік салық	125,611	112,601
Жұмысшылардың сыйақы шығындары/(үнемдеу) (16 ескерту)	(13,346)	17,907
Пайдаланылмаған демалыстар жөніндегі резерв	7,126	(6,151)
	<u>1,334,914</u>	<u>1,180,910</u>

21. ӨЗГЕ КІРІСТЕР (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 016 ЖОЛ КОДЫ)

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда өзге кірістер мен шығыстар мыналарды қамтыйды:

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Пойызды уақытынан ұстағаны үшін айыппұл	143,392	280,153
Шарттар мерзімінің орындалмауынан шарттар талаптарының бұзылғандығы үшін өсімақылар, айыппұлдар мен өзге де ұстап қалулар	44,828	428,974
Келтірген шығындарды өтеу	28,709	97,659
Негізгі құралдардың құнын өндіру	(1,865)	5,042
Бағам айырмашылығынан (шығын)/кірістер, нетто	(64,280)	195,729
Өзге де	139,276	104,925
	<u>290,060</u>	<u>1,112,482</u>

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(ның теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

22. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ТҮСКЕН ПАЙДАЛАР (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ ЖЕКЕ 021 ЖОЛ КОДЫ)

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Ағындағы банктік шарттармен және салымдардың пайыздық табысы	439,162	367,514
Түскен дивидендтер	418,314	334,002
Сатылған билеушілердің дисконттының амортизациялық сомасы	16,931	845
	<u>874,407</u>	<u>702,361</u>

23. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 022 ЖОЛ КОДЫ)

2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылы қаржылық шығыстар Аналық компаниядан алынғын қарыздардың әділ құнына дейін түзетілген амортизацияның 1,668,280 мың теңге (2015 ж.: 1,153,935 мың теңге) сомасынан тұрды, сонымен қоса қарыз бойынша сыйақы шығысы 412,282 мың теңге сомадан тұрды (2015 ж.: 299,216 мың теңге) (15 ескерту).

24. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 315 ЖОЛ КОДЫ ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕБІНІҢ 101 ЖОЛ КОДЫ)

Қазақстанда құрылған Компаниялар Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес салық салынатын пайдадан табыс салығын төлейді. 2015 және 2016 жж. пайдаға салынатын салық мөлшерлемесі 20% құрады.

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда табыс салығы бойынша шығыстарға мыналар кірді:

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Ағындағы табыс салығы бойынша шығыстар	(1,422,208)	(367,087)
	<u>(1,422,208)</u>	<u>(367,087)</u>

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға табыс салығы бойынша шығыстары бар ресми түрде белгіленген мөлшерлеме бойынша бухгалтерлік пайдадан салық салғанға дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру төменде келтірілген:

	<u>2016 ж.</u>	<u>2015 ж.</u>
Салық салғанға дейінгі шығын	(6,295,372)	(10,008,741)
Салықтың ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми мөлшерлеменен табыс салығы бойынша теориялық үнеңдеу	(1,259,074)	(2,001,748)
Өткен жылдардың танылған салықтық шығындары	(56,846)	30,191
Өтелетін ҚҚС бойынша резерв	159,353	76,427
Өлеуіеттік іс-шаралар	511,000	314,400
Бюджеттік айыппұл	5,260	68,931
Еңбек қызметі аяқталған соң қызметкерлерге сыйақы беру бойынша (үнеңдеу)/шығыстар	(545,349)	1,311,035
Дивидендтер	(83,662)	(66,800)
Өзге де	(152,890)	(99,523)
Жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарында көрсетілген табыс салығы бойынша үнеңдеу	<u>(1,422,208)</u>	<u>(367,087)</u>

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Активтердің салықтық базасы және жеке қаржылық есептілігінің нысандарында көрсетілген міндеттемелер мен сомалар арасындағы уақытша айырмашылыққа есептік күні қолданыста болған ресми белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген, мерзімі кейінге қалдырылған салық сомасы 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Мерзімі кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық шығындары	6,996,854	4,409,805
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	51,221	44,281
Есептеу әдісімен шығыстар	194,218	207,807
Сауда және басқа дебиторлық берешек және өзге де ағымдағы активтер	8,044	23,862
Салықтар	25,147	
Өтімсіз және ескірген босалқылар бойынша резерв	83,084	51,800
Банктің сыйақысы	14,828	10,072
	<u>7,373,396</u>	<u>4,747,627</u>
Мерзімі кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Сатылған қорлар құнының айырмашылығы	(15,919)	(18,350)
Акционерден алынған қарыздар құнындағы айырмашылық	(8,048,956)	(7,671,555)
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар және материалдық емес активтер	(9,859,757)	(8,233,773)
	<u>(17,924,632)</u>	<u>(15,923,678)</u>
Мерзімі кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиыны	<u>(10,551,236)</u>	<u>(11,176,051)</u>

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға мерзімі өткен табыс салығы бойынша таза міндеттемелердегі өзгерістер мынадай түрде ұсынылды:

	2016 ж.	2015 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(11,176,051)	(10,258,556)
Пайда мен шығын туралы жылдық жеке есептің нысанында көрсетілді	1,422,208	367,087
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы жылдық жеке есептің нысанында көрсетілді	(797,393)	(1,284,582)
Жыл соңындағы мерзімі өткен табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	<u>(10,551,236)</u>	<u>(11,176,051)</u>

Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес көрсетілген шығын келешектегі салық салынған пайда есебін жабуын пайдалануға ықтимал. Кейінге қалдырылған табыс салығын есептеу мақсатында 3,828,430 мың теңге (2015 ж.: 6,555,175 мың теңге) ауыстырылған салық шығыны мойындалмады.

25. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның 113,971,923 мың теңге сомасындағы (2015 ж. 31 желтоқсаны: 174,819,900 мың теңге) инвестициялық сипатындағы міндеттемелері болды:

Топ «Тұлпар - Тальго» ЖШС-пен 2017 ж. 31 желтоқсанына дейін 6,060,187 мың теңге сомасына 19 бірлік мөлшерінде жолаушылар вагонын сатып алуға 2016 ж. 8 шілдесінде №7-4/ЦЛП шарт жасасты.

Топ «Тұлпар - Тальго» ЖШС-пен 2019 ж. 31 желтоқсанға дейін 107,911,736 мың теңге сомасына 603бірлік мөлшерінде кең қорапты темір жол жолаушылар вагонын сатып алуға 2013 ж. 26 мауысында №6-34/ЦЛП шарт жасасты.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба (жалғасы) *(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)*

Жолаушылар вагондардың қаржылық лизингісімен байланысты шартты міндеттемелер

2016 ж. желтоқсанында Топ «Тұлпар - Тальго» ЖШС құрастырылған 43 вагонға, 12,938,279 мың теңгені жалпы соманы құрайтын, 20 жыл мерзіміне және 1,75% сыйақы нөлшерлемесіне «БРК - Лизинг» АҚ қаржылық жалдауға шарт жасасты. Компания жалға алушы ретінде танылады. Қаржылық жалдаудың басталуы 2017 ж. желтоқсанында күтілуде.

Оперциялық жалдау бойынша міндеттемелер

2016 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша топтың бір жылдан кем мерзім операциялық жалдау бойынша міндеттемелері 16,706,517 мың теңгені (2015 ж. 31 желтоқсаны: 17,157,994 мың теңге) құрады.

Басқа шартты міндеттемелер

Сот талап-арыздары

Компания өтетін мүлік шығыны жөніндегі талаптар сияқты өзінің шаруашылық қызметіне қатысты түрлі сот тексерулеріне қатысады. Компания осындай тексеру сатысында жатқан немесе жекелеген немесе жинақталған әлеуетті кінәраттар оның қаржылық жағдайына немесе қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне қандай да бір елеулі кері әсерін тигізуі мүмкін деп есептемейді.

Компания елеулі міндеттемелердің туындау ықтималдылығының деңгейін бағалайды және міндеттемелердің туындауына алып келетін оқиғаның орын алу ықтималдылығы болғанда, ал тиісті міндеттеменің сомасы дұрыс анықталатын жағдайда ғана тиісті резервті өзінің жеке қаржылық есептілігінің нысандарында бейнелеп көрсетеді.

Қазақстан салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер мынаны қамтыды:

Компания бойынша 2013 ж. 1 қаңтарынан 2014 ж. 31 желтоқсанына дейін есептік кезеңдерге ҚҚС қайтару тақырыптық салық тексерістер барысында қайтаруға ұсынылған және өнім берушілердің қарсы тексеруімен расталмаған 562,565 мың теңге көлемінде ҚҚС сомасы анықталып, сондай-ақ 28,961 мың теңге көлемінде ҚҚС қайта есептелді.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания аталған сомаларды резервке алған жоқ, өйткені салық органдарының Іс-әрекеті салықтық заңнамаға қайшы деп сесптейді және осы есептерді мемлекеттік органдарда даулауда.

Қазақстан салу жүйесіне екі ұштылықтан, салықтың әлеуетті сомасы, айыппұл санкциялары және өсымпұлдар осы уақыт аралығы және 2016 ж. 31 желтоқсанға есептелген шығыстарға жптқызылған сомадан асуы мүмкін. Орын алуы мүмкін кез келген ұсынылмаған талаптардың сомасын анықтау, егер мұндайлар кез келген жағдайлардың орны немесе ықтималы болатын болса мүмкін емес.

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру саласы басқа мемлекеттік кәсіпорындар сияқты дамудың бастапқы сатысында тұр, Компания жолаушыларды дене жарақатынан, өлімнен және шығыннан немесе жолаушының мүлігіне келген залалдан міндетті сақтандыруды қоспағанда, өз меншігіне келтірілген зиянды, активтер мен жабдықтарды (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса отырып) сақтандырып жабу және қаржылық-шаруашылық қызметінің тоқтатылу тәуекелдігін және үш тараптың мүлігіне зиян келтіру жауапкершілігіне немесе Компанияның объектілеріндегі апаттың нәтижесінде немесе оның қызметіне байланысты қоршаған ортаға келтірген зияннан сақтандырылған. Компанияның Қазақстан Республикасының коммерциялық сақтандыру компанияларынан алған сақтандыру полистеріне сәйкес міндетті сақтандырушылық өтеулері бар.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)**

26. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ.

Компанияның негізгі қаржы құралдарына ақша қаражаты мен оның баламалары, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешек кіреді. Компанияның қаржы құралдары бойынша басты тәуекел шетел валюталары бағамының өзгеруі мен кредиторлық тәуекелдерге байланысты тәуекел болып табылады. Компания сондай-ақ нарық тәуекелі және барлық қаржы құралдары бойынша туындайтын өтімділік тәуекелін бақылайды.

Капитал жетіспеушілігінің тәуекелін басқару

Компания қарыз бен капиталдың теңгерімін оңтайландыру арқылы Акционер үшін пайданы максималды көбейту кезінде үздіксіз қызмет ететін кәсіпорын ретінде Компания қызметті жалғастыра алатынына көз жеткізу үшін капиталдың жетіспеушілік тәуекелін басқарады. Компанияның жалпы саясаты 2015 ж салыстырғанда түк өзреген жоқ.

Компания капиталының құрылымына жарғылық капитал, қосымша төленген капитал және жинақталған залал (Капиталдағы өзгерістер жөніндегі жеке есептілік) кіреді.

Есеп саясатының негізгі қағидалары

Есеп саясатының негізгі қағидалары және тану критерийлерін қосқандағы, бағалаудың негізін және қаржы активтерінің әрбір класына, қаржы міндеттемелері мен үлес құралдарына олардың негізінде мойындалған табыстар мен шығыстар туралы мәліметтер жеке қаржылық есептілігіне 4-ескертуде ашылған.

Қаржылық тәуекелді басқарудың мақсаты

Тәуекелді басқару – Компания қызметінің маңызды элементі. Компания бақылайды және тәуекелге ұшырағыштығы тәуекелдердің деңгейі мен көлемі бойынша талданатын тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы Компанияның операцияларына жататын қаржылық тәуекелдерді басқарады. Осы тәуекелдер нарық тәуекелін (бағам тәуекелін, әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін және баға тәуекелін қоса алғанда), өтімділік тәуекелін және ақша ағымына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Компанияның тәуекелдерін басқару саясатының жазбасы келтірілген.

Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел

Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел Компания инвестицияларының жалпы кірістілігінің төмендеуіне және қарыздары бойынша ақша жылыстауының көбеюіне алып келуі мүмкін нарықтық пайыздық мөлшерлемедегі өзгерістер тәуекелін білдіреді.

Валюталық тәуекел

Жыл соңында швейцария франктерінде көрсетілген дебиторлық берешек және еуро, АҚШ доллары мен ресей рубльдерімен көрсетілген ақша қаражаты бойынша тәуекелге жатады.

Компания ақша қаражаты мен оның баламасын, сондай-ақ берешек сомасы көрініс тапқан шетел валюталарын айырбастау бағамдары өзгеруіне мониторинг жүргізу жолымен бағам тәуекелін шектейді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша шетел валютадағы қаржы активтерінің баланстық құны мынадай түрде ұсынылды:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Қаржы активтері	1,859,049	1,536,299
Қаржы міндеттемелері	(2,505,622)	(1,157,154)
	(646,573)	379,145

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Шетел бағамына қатысты сәзімталдықты талдау

Мына кестеде тиісті шетел бағамына қатысты теңге құнының 2016 жылы 40%-ға және 2015 жылы 20%-ға көбею және төмендеуіне Топтың сәзімталдығы бейнелеп көрсетілген, 40% (2015ж. 20%) - бұл негізгі басшылық үшін бағам тәуекелін білдіретін бұйымна иік еген жасау кезінде қолданылатын сәзімталдық үлесі және басшылықтың валютта бағамдарындағы кезеңді болуы мүмкін өзгерістер басшылықтың бағалауын білдіреді. Сәзімталдықты талдауға шетел бағамындағы реттелмеген ақша позициялары ғана кіреді және валютта айырбастау бағамындағы 40% (2015ж. 20%) өзгерісті есепке ала отырып, кезең соңында олардың аударылуын бақылайды. Берешек валютада көрсетілген кезде, Топтың дебиторлық берешегінің сәзімталдығын талдау кредитор немесе дебиторлық валютасалмақ ерекше. Төменде келтірілген кестеде тиісті бағамға қатысты теңгенің 40%-ға (2015ж. 20%) артуы кезінде қаржы активтері мен міндеттемелерінің өзгеруі көрсетілген. Оң сәзімталдық кезеңде пайданың көбеюін, ал теріс сан - пайданың азаюын көрсетеді. Теңге тиісті бағамға қатысты 40%-ға (2015ж. 20%) өлсірген кезде, пайдаға тең және қарама-қарсы әсер ететін болады.

	АҚШ долларының әсері		Ресей рублінің әсері		Швейцария франкінің әсері		Еуроның әсері	
	2016 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2015 ж.
Қаржы активтері	40,437	65,248	26,546	7,768	240,430	124,010	436,164	417,495
Қаржы міндеттемелері	348	-	86	-	4,663	11,414	937,151	451,448

Несие тәуекелі

Компанияның қаржы құралдары бар шарт талаптарын контрагенттердің орындамауы салдарынан туындаған несие тәуекелі, контрагенттер міндеттемелерінің мөлшері Компанияның осы контрагенттер алдындағы міндеттемелерінен көбеюі болған кезде, әдетте, сомамен шектеледі. Компанияның саясаты кредит төлеуге қабілетті контрагенттерімен қатар қаржы құралдарымен операция жасауды көздейді. Несие тәуекеліне ұшыраудың максималды шамасы әрбір қаржы активінің теңгерімдік құнына тең. Компания оның тәуекелінің максималды шамасы сауда дебиторлық берешекке және есептік күні бейнелеп көрсетілген құнсыздануға арналған резервтерді шегере отырып, өзге де ағымдағы активтердің сомасына тең деп есептейді.

Несие тәуекелінің шоғырлануы бір заем алушыдан немесе заем алушылар тобынан экономикалық шарттардағы немесе өз міндеттемелерін орындауға олардың қабілеті бірдей әсер етуі мүмкін өзге де міндеттемелеріндегі өзгерістерді күтуге негіз бар қызметтің ұқсас шарттарына бірнеше берешек сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Сауда дебиторлық қарыздар бойынша Компанияның келіп - кететін ең маңызды тұтынушылары, сәйкесінше «Российские железные дороги» ААҚ және «Узбекистон темир йуллари» ГАЖК 429,648 мың теңгені (өзге ұйымдардың сауда дебиторлық қарыздарынан 52%) және 171,528 мың теңгені (өзге ұйымдардың сауда дебиторлық қарыздарынан 21%) құрады (2015 ж. 31 желтоқсаны: «Российские железные дороги» ААҚ - 307,216 мың теңге (62%)).

Басқа кәсіпорындардың дебиторлық берешегінің жинақталуы экономикалық тұрақтылыққа жету үшін Компаниямен бақыланбайтын түрлі факторлардың жоғары дәрежедегі фискалды және басқа да шарттардың әсеріне тәуелді. Компанияның басшылығы байланыстағы тараптардың дебиторлық берешектері бірінші талап бойынша қайтарылады деп есептейді. Есептік күндегі бар шарттар негізінде дебиторлық берешектің жинақталуы Компаниямен белгіленеді.

Жақсы несиелік тарихы бар мердігерлермен мәмілелер жасалуын тұрақты бақылауды көздейтін Компанияның саясаты жұмыс жасайды.

Компания үшінші тараптың міндеттемелер бойынша кепілгер ретінде қызмет етпейді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Нарық тәуекелі

Нарық тәуекелі нарық бағасының өзгеруі салдарынан қаржылық құралы құнының болуы мүмкін ауытқуынан болады. Компания нарық тәуекелін нарық конъюнктурасындағы кері өзгерістерден туындауы мүмкін әлеуетті шығындарды кезең-кезеңмен бағалау арқылы басқарады.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелін басқаруға түпкілікті жауаптылық өтімділікті басқару және қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді қаржыландыру талаптары бойынша Компанияны басқару үшін өтімділік тәуекелін басқарудың қажетті жүйесін жасаған Компания акционерінде болады. Компания өтімділік тәуекелін барабар резервтерді, мемлекеттік субсидияларды қолдау жолымен, болжалды және нақты ақша қозғалысы мониторингін жасау және қаржы активтері мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін салыстыру жолымен басқарады.

Өтімділік тәуекелі бойынша кескін

Мына кестеде Компанияның жүргізілмеген қаржы міндеттемелері бойынша келісім-шарттық мерзімдері бейнелеп көрсетіледі. Кесте Компаниядан төлем талап етілуі мүмкін ертеректегі күндердің негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша жылыстауының дисконтталмаған қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздық төлемдер сияқты міндеттемелердің негізгі сомасы бойынша ақша ағымдары көрсетілген.

	Пайыздық мөлшер- леме	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай – 1 жыл	1 жылдан артық	Жиыны
2016 ж.						
<i>Пайызбен:</i>						
Ұзақ мерзімді қарыздар	0.075-0.75 %	-	-	1,431,085	81,848,441	83,279,526
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда кредиторлық берешек	-	8,616,873	1,552,207	23,270,640	-	33,439,720
2015 ж.						
<i>Пайызбен:</i>						
Ұзақ мерзімді қарыздар	0.075-0.75 %	-	-	1,330,803	77,468,591	78,799,394
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда кредиторлық берешек	-	3,097,759	2,262,790	29,682,555	-	35,043,104

Мына кескінде Компанияның жүргізілмеген қаржы активтері бойынша күтілетін өтеу мерзімі бейнелеп көрсетіледі. Кескін Компания ақша қозғалысы басқа кезеңде болады деп күтетін жағдайдан басқа, осы активтер бойынша алынатын пайызды қоса алғандағы қаржы активтерінің дисконтталмаған келісім-шарттық мерзімдерінің негізінде жасалған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

	Пайыздық мөлшер- леме	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай – 1 жыл	1 жылдан артық	Жиыны
2016 ж.						
<i>Пайызбен:</i>						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	0.5-32%	3,671,950	5,190,000			8,861,950
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда дебиторлық берешек	-		728,839	647,094	40,332	1,416,265
Өзге де ағымдағы активтер	-		128,457		238,921	367,378
Ақша қаражаты		150,790				150,790
2015 ж.						
<i>Пайызбен:</i>						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	0.5-4%	4,074,588				4,074,588
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда дебиторлық берешек	-		453,703	186,313	43,144	683,160
Өзге де ағымдағы активтер	-		19,313	632,493	231,008	882,814

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құн мәжбүрлі сату немесе жою кезіндегі сатылған жағдайларды қоспағандағы коммерциялық жағдайларда хабардар тараптардың арасында айырбасталуы мүмкін құралдар бойынша сома ретінде анықталады. Компанияның қаржы құралдарының көпшілігі әділ құнды анықтау үшін қолданыстағы қол жетімді нарық механизмдері болмағандықтан, әділ құнды бағалау кезінде ағымдағы экономикалық шарттарға және құралдарға тән нақты тәуекелдер негізіндегі болжауларды қолдану қажет.

Мына әдістер мен болжауларды Компания қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданады:

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарын өтеудің қысқа мерзімді сипатының салдарынан шыққан олардың әділ құнына шамамен тең.

Сауда және өзге де дебиторлық және кредиторлық берешек

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін теңгерімдік құн осы қаржы құралдарын өтеудің қысқа мерзімді сипатының салдарынан шыққан әділ құнға шамамен тең.

Он екі айдан көп өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін әділ құн есептік жылдың соңында бар нарық мөлшерлемелерін қолдана отырып, дисконтталған ақша қаражатының келешектегі есептік қозғалысының ағымдағы құнын білдіреді.

Қарыздардың нарықтағы орташа мөлшерлері келесі бейнемен 31 желтоқсанға ұсынылды:

	2016 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)	2015 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)
Теңге	15.3	13.7
1-5 жыл аралығындағы мерзім	12.8	10.6
5 жылдан артық мерзім		
Шетел валютасы	8.4	8.6
1-5 жыл аралығындағы мерзім	8.1	8.9
5 жылдан артық мерзім		

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

2016 ж. 31 желтоқсанына әділ құнның құрылымы.

	Деңгей 1	Деңгей 2	Деңгей 3	Жиыны
Қаржы міндеттемелері Амортизациялық құн бойынша көрсетілген қаржы міндеттемелер - байланысты талаптар бойынша қарыздар	-	37,761,137	-	37,761,137

2015 ж. 31 желтоқсанына әділ құнның құрылымы

	Деңгей 1	Деңгей 2	Деңгей 3	Жиыны
Қаржы міндеттемелері Амортизациялық құнмен көрсетілген қаржы міндеттемелері - байланысты тараптардан алынған несиелер	-	35,264,248	-	35,264,248

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері немесе қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражаттарының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды. Өзге де қаржылық активтер және қаржылық міндеттер 3 деңгейге қарайды.

27. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

Осы жеке қаржылық есептілігі нысандарының мақсаттары үшін, тараптар егер бір тараптың екінші тарапты бақылайтын немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдауы кезінде екінші тараптың елеулі ықпалы жүзеге асатын мүмкіндігі болса, байланысты деп қарастырылады. Сондай-ақ, Компаниямен жалпы бақылауда тұрған тараптар да байланыстылар болып есептеледі. Байланысты тараптардың болуы мүмкін қатынастарын қарастыру кезінде, әр жағдайда қатынастардың құқықтық формасына ғана емес, мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасай алмайтын мәмілелерді жасай алады және байланысты тараптар арасында жасалған мәмілелер байланысты емес тараптар арасында жасалған мәмілелер сияқты шарттарда, жағдайларда және сол соңаларда жүзеге асырылмауы мүмкін.

Осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарының басқа да ескертулерінде ашылмаған, Компания маңызды мәмілелер жасасқан немесе 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген елеулі салық бар байланысты тараптар үшін байланысты тараптар қатынасының сипаты төменде келтіріледі.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Байланысты тараптар алдындағы берешек сомалары және байланысты тараптардан (толығымен мемлекет бақылайтын коммерциялық ұйымдар) алынатын сомалар 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтиды:

		Акционер	Акционердің тобына кіретін компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Байланысты тараптардың тауарға, қызметтерге және ұзақ мерзімді активтерге дебиторлық берешегі	2016 ж.	6,052	21,747,429	60,873
Оның ішінде күмәнді берешегі бойынша резервтер	2015 ж.	18,903	26,575,867	49,550
	2016 ж.	-	-	
	2015 ж.	-	-	
Берілген аванстар	2016 ж.	-	-	-
Байланысты тараптардың тауарға, қызметтерге және ұзақ мерзімді активтерге кредиторлық берешегі	2015 ж.	-	-	-
Байланысты тараптардан қарыздар	2016 ж.	22,584,385	4,035,056	108,461
	2015 ж.	22,314,683	4,631,141	66,244
	2016 ж.	37,761,137		
	2015 ж.	35,264,248		

Компанияның, «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ компаниясы тобының ең маңызды қызметтерді жеткізушілеріне келетін сауда кредиторлық берешек 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 26,619,441 мың теңгені (ағымдағы міндеттемеден 80%) (2015 ж. 31 желтоқсанда: 26,945,824 мың теңге (ағымдағы міндеттемеден 91%)) құрады. Компания мен Акционер арасындағы уағдаластыққа сәйкес Компанияның операциялық қызмет бойынша төлемдердің мерзімін кейінге қалдыруға құқығы бар.

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға байланысты тараптармен (сондай-ақ Акционер толық бақылайтын еншілес ұйымдар) жасалған мәмілер мынадай түрде ұсынылады:

Қызметтің атауы	Кезең	Акционер	Акционердің тобына кіретін компаниялар	Басқа да байланысты тараптар
Тауарларды, қызметтерді және ұзақ мерзімді активтерді сату	2016 ж.	202,517	602,246	571,673
	2015 ж.	497,239	864,411	645,087
Тауарларды, қызметтерді және ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2015 ж.			
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды сатып алу	2016 ж.	9,281,573	43,953,849	615,865
	2015 ж.	10,804,331	44,598,605	493,490
	2016 ж.		9,830,623	
	2015 ж.		22,094,874	
Қарыз алу	2016 ж.			
	2015 ж.	8,862,000		

Компанияның, «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ компаниясы тобының ең маңызды қызметтерді жеткізушілеріне келетін шығыстар 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылы 53,235,422 мың теңгені (операциялық шығыстардың 55%) (2015 жылы: 55,402,936 мың теңге (60%)) құрады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгеде, басқасы көрсетілмесе)

Компанияның негізгі басқару қызметкерлеріне сыйақы беру

Негізгі бастапқы басқару қызметкерлеріне, сәйкесінше, 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша саны 15 және 12 адам Компанияның Басқарма және Директорлар кеңесінің мүшелері кіреді. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға негізгі басқару қызметкерлеріне сыйақы беру мынадай түрде ұсынылды:

	2016 ж.	2015 ж.
Еңбекақы	126,432	141,443
Табыс салығы	11,146	12,877
Әлеуметтік салық	10,600	12,962
Зейнетақы аударымдары	11,678	8,721
Әлеуметтік аударымдар	1,693	1,213
Жиыны	<u>161,549</u>	<u>177,216</u>

28. ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН БЕКІТУ

Компанияның 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын басшылық 2017 ж. 6 сәуірде шығару үшін бекітті.